

*Krishna -
de Boterdief*

*Krishna –
de Batedief*

ŚRĪ ŚRĪMAD

BHAKTIVEDĀNTA NĀRĀYAṆA GOŚVĀMĪ MAHĀRĀJA

Jaya Radhe

KRISHNA – DE BOTERDIEF

Oorspronkelijke titel: Krsna – The Butter Thief

Auteur: Sri Srimad Bhaktivedanta Narayana Gosvami Maharaja, 1921
2010 Gaudiya Vedanta Publications – Delhi, India

Nederlandse titel: Krishna – de Boterdief

Nederlandse vertaling: 2017 Indira dasi

Foto Sri Srimad Bhaktivedanta Svami Maharaja is courtoisie van © Bhaktivedanta Book Trust International, Inc., www.Krishna.com. Gebruikt met toestemming.

Tekening omslag: © Indira dasi CC-BY-ND

Vector art: Vecteezy.com; Freepik.com

Pro Deo Uitgever Jaya Radhe: <https://purebhakti.com/jayaradhe.nl>

Email: banyantree@duck.com

Drukwerk: www.pumbo.nl

Papier: HVO biotop

Paperback: www.boekenbestellen.nl/boek/krishna-de-boterdief

Alle Nederlandse titels van deze auteur op één pagina:

www.boekenbestellen.nl – Zoekterm: BV Narayana Maharaja

Kosteloos Nederlandse titels in eBookformaten: jayaradhe.nl/boeken.html;
purebhakti.com/resources/ebooks-magazines/bhakti-books/dutch

Nederlandse vertalingen van de literaire nalatenschap van Sri Srimad Bhaktivedanta Narayana Gosvami Maharaja worden als Nederlands cultureel erfgoed geconserveerd door de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag en het World Book Archive in Vrindavan.

Gaudiya Vedanta Filosofie; Caitanya; Vaisnavisme

NUR: 718 Oosterse religies

COPYRIGHT 2017 © I.H.M. GOOSEN – ENKELE RECHTEN VOORBEHOUDEN

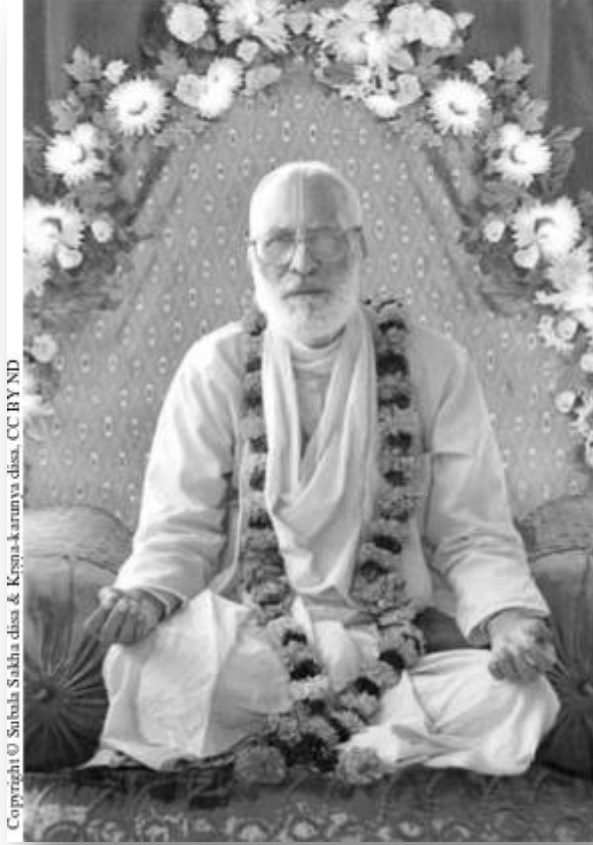

BEHALVE WAAR ANDERS VERMELD VALT ALLEEN DE TEKST (NIET OPMAAK, FOTO'S EN KUNST) IN DIT BOEK ONDER CREATIVE COMMONS NAAMSVERMELDING-GEENAFGELEIDWERKEN 4.0 INTERNATIONALE PUBLIEKE LICENTIE

Overzicht licentie: <https://creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0/legalcode.nl>

Inhoud

<i>Inleiding</i>	i
Hoofdstuk Een	
<i>Het horen over Krishna's spel</i>	1
Hoofdstuk Twee	
<i>Krishna's kinderspel</i>	9
Hoofdstuk Drie	
<i>Gebonden door liefde</i>	27
Hoofdstuk Vier	
<i>Een vloed van genegenheid</i>	49
Hoofdstuk Vijf	
<i>De glorieuze fruitventster</i>	67

nitya-lilā-praviṣṭa om viṣṇupāda

ŚRĪ ŚRĪMAD

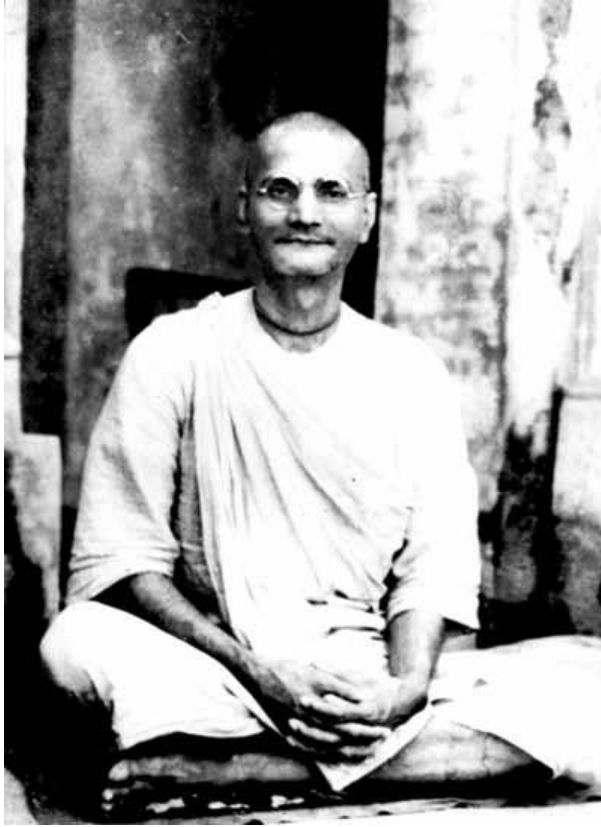
BHAKTIVEDĀNTA NĀRĀYAṆA GOSVĀMĪ MAHĀRĀJA

nitya-lilā-praviṣṭa om viṣṇupāda

ŚRĪ ŚRĪMAD

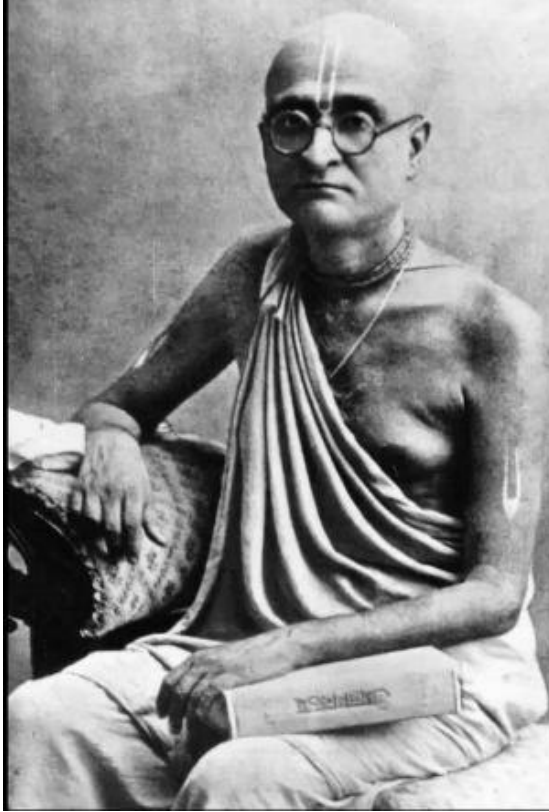
BHAKTIVEDANTA SVĀMĪ MAHĀRĀJA

nitya-lilā-praviṣṭa om viṣṇupāda

ŚRĪ ŚRIMAD

BHAKTI PRAJÑANA KEŚAVA GOSVĀMĪ MAHĀRĀJA

nitya-lilā-praviṣṭa om viṣṇupāda

ŚRĪ ŚRĪMAD

BHAKTISIDDHĀNTA SARASVATĪ GOSVĀMĪ PRABHUPĀDA

Inleiding

DIT KLEINE BOEKJE, "DE BOTERDIEF", IS een samenvattende studie van een van het meest opmerkelijke en verlichtende spel van Śrī Kṛṣṇa, de Allerhoogste Persoonlijkheid Gods. Dit spel wordt aangetroffen in de eerbiedwaardige *Bhāgavata Purāṇa*, dat door zelfgerealiseerde autoriteiten en geleerden wordt beschouwd als de gerijpte vrucht van de uitgestrekte boom van Vedische literatuur. Er bestaan vele religieuze geschriften, die de geconditioneerde ziel trachten te helpen om in deze wereld te leven, om hun goddelijke, spirituele natuur en hun eeuwige, liefdevolle relatie met God te realiseren. Echter, nergens als alleen in de Veda's en specifiek in de *Bhāgavata Purāṇa* kan men zulke gedetailleerde openbaringen vinden van het persoonlijke aspect van God, Zijn transcendentale wereld en het uiterst

lieftallige en liefdevolle spel, dat door Hem en Zijn eeuwig bevrijde metgezellen wordt uitgevoerd.

Om de geconditioneerde zielen te laten ontwaken voor hun aantrekkingskracht tot God, daalt Hij genadevol af naar deze wereld samen met Zijn metgezellen en Zijn woonplaats om Zijn grootse bovenzinnelijke spel en vermaak tentoon te spreiden. Door met aandacht en eerbied dit spel en vermaak te horen en te overdenken wordt in het hart een wens wakker om bij God te zijn en Hem te dienen.

Dit boek werd samengesteld uit een reeks lezingen door Śrī Śrīmad Bhaktivedānta Nārāyaṇa Gosvāmī Mahārāja in Vṛndāvana, India, de plaats van Śrī Kṛṣṇa's goddelijke geboorte en kinderspelen. Śrī Śrīmad Nārāyaṇa Gosvāmī Mahārāja was een toegewijde voor het leven en een zelf-gerealiseerd geleerde, die diep was verzonken in de hoogste spirituele waarheden vervat in Śrī Kṛṣṇa's spel en instructies. De bedoeling van deze verhandelingen is het onthullen van de buitengewone kwaliteit van de liefde, die toegewijden hebben voor Śrī Kṛṣṇa en welke Hij voor hen heeft.

Die liefde kan tot uitdrukking komen in verschillende gemoedsgesteldheden. We kunnen onze liefde voor God tot uitdrukking brengen als dienaren, als vrienden, of als ouders, en zelfs als echtgenoten en geliefden. Deze rollen

zijn niet denkbeeldig of van tijdelijke aard, maar omvatten de eeuwige identiteit van bevrijde zielen. In deze identiteiten wisselen de toegewijden een oneindige variëteit aan betoverende, spirituele gevoelens uit met het hoogste object van hun liefde, Śrī Kṛṣṇa. Door het horen vertellen over deze liefdevolle uitwisselingen kan men tot dat zelfde platform van bovenzinnelijke liefde worden verheven.

Dit spel van Śrī Kṛṣṇa, waar Hij bekend staat als de Boterdief, is in het bijzonder liefvallig. Terwijl Hij wordt geabsorbeerd door Zijn eigen verlangen in de rol van een klein stout jongetje, brengt Kṛṣṇa met Zijn bevallige, kinderlijke activiteiten Zijn moeder en alle inwoners van Vṛndāvana in verrukking. Een van Zijn meest geliefde spel is om stiekem het huis van andere moeders in Vṛndāvana binnen te gaan en de boter te eten, die zij hebben gemaakt en zorgvuldig voor Hem hebben verstoppt. Deze boter, die ze met hun eigen handen hebben gekarnd, is gemaakt terwijl ze verzonken waren in een gevoel van grote liefde voor Kṛṣṇa. Door deze boter te stelen en te eten proeft Hij in feite hun liefde voor Hem en steelt daarmee tevens hun hart.

Moeder Yaśodā maakt zich zorgen, dat haar kind te stout wordt en om te voorkomen, dat Hij opgroeit tot een jonge boef, besluit ze Hem te straffen door Hem vast te binden aan een grote vijzel. De Allerhoogste God, die

over onbepaalde en onbevattelijke vermogens beschikt, staat toe als een gewoon kind te worden vastgebonden om het overstijgend zoete gevoel van ouderlijke liefde en de bezorgdheid van Zijn moeder te kunnen ervaren. Zo komt Hij onder controle van de liefde van Zijn eigen toegewijde. Dit is het grootste mysterie in de wetenschap van transcendentie. De Allerhoogste God is de Beheerder van alle beheerders en toch raakt Hij onderhevig aan de liefde van Zijn dierbare toegewijden.

In deze onderhoudende vertelling gesproken door Śrī Śrīmad Nārāyaṇa Gosvāmī Mahārāja krijgen we een glimp te zien van dat eeuwige goddelijke oord van God, waar ieder woord een lied is en iedere stap een dans, waar Kṛṣṇa en Zijn toegewijden zich eeuwigdurend bezighouden met een constant veranderend, altijd nieuw drama van liefdevol spel en vermaak. Mag Śrī Kṛṣṇa en Zijn goddelijke metgezellen Hun genade schenken en ons toegang verlenen in die hoogst heilige Śrī Vṛndāvana Dhāma.

Dit boek is geheel gebaseerd op de eerste editie samengesteld en bewerkt door Śrīmatī Syāmarāṇī didī. Het boek volgt de eerste uitgave met enkele kleine wijzigingen bestaande uit toegevoegde informatie uit meer recente lezingen en literatuur vertaald door Śrī Śrīmad Nārāyaṇa Gosvāmī Mahārāja.

Nederig in dienst van Śrī Guru & Vaiṣṇava's,
Bhaktivedānta Vaikhanas Mahārāja

Śrī Rādhāṣṭamī,
8 september 2008,
Bangalore, India

Hoofdstuk Een

Het horen over Krishna's spel

Betrouwbare en essentiële kennis

DE VEDISCHE CULTUUR VAN INDIA IS doordrenkt met esoterische kennis en heeft zich zodanig ontwikkeld, dat de zieners in deze cultuur de ziel hebben ontdekt. Ze hebben ook God ontdekt, zowel van binnen als van buiten, en door onderzoek te doen naar de Allerhoogste Persoonlijkheid Gods hebben ze zelfs verschillende relaties met God ontdekt en gerealiseerd. Bovenzinnelijke relaties met de Allerhoogste Persoonlijkheid Gods kunnen we ons nimmer voorstellen, of realiseren met onze gebrekkige materiële zintuigen en kennis.

Echter, de Allerhoogste God, Śrī Kṛṣṇa, geeft Zelf transcendentale kennis door via een ononderbroken op-

volging van geestelijk leermeesters en leerlingen. Hij gaf deze transcendente kennis persoonlijk aan Brahmā, de schepper van het materiële universum. Brahmā gaf het vervolgens aan Nārada, Nārada gaf het aan Vyāsa en Vyāsa gaf het Śukadeva. Dit proces van disciplinaire opvolging heeft een corpus van bovenzinnelijke kennis gevestigd, dat uit de volmaakte bron tot ons is neergedaald. We moeten deze disciplinaire opvolging vertrouwen en zo goed als we kunnen proberen te volgen.

Wat is de transcendente natuur van God? Wat kunnen we te weten komen over Zijn almacht en genade? Welke relatie hebben we met Hem en hoe kunnen we deze relatie realiseren en Hem eeuwigdurend dienen? Deze onderwerpen zijn uitgebreid beschreven en uitgelegd in het grote geschrift *Śrīmad-Bhāgavatam*, dat de essentie van de vedische literatuur bevat. *Śrīmad-Bhāgavatam* bestaat uit twaalf canto's en de meest belangrijke instructies staan in het Tiende Canto. Het doel van dit boekje is de essentie van het Tiende Canto uit te leggen. Het is heel aantrekkelijk en plezierig om te lezen en het kan je helpen om *bhakti-yoga* te gaan beoefenen, het herstellen van je verbinding met God door middel van liefde en toewijding.

Bhakti-yoga

We moeten *bhakti-yoga* beoefenen om de Absolute Waarheid te begrijpen en te realiseren. We kunnen anders geen transcendentie verwezenlijken. Om *bhakti* (devotie) op waarde te kunnen schatten, moeten we allereerst weten, dat de ziel en de Superziel een eeuwig bestaan hebben. Kṛṣṇa is eeuwigdurend de ene Superziel en de ontelbaar vele individuele zielen, zoals wij, hebben ook een eeuwig bestaan.

Twee zuivere zielen (de individuele ziel en de Allerhoogste Ziel, Kṛṣṇa) kunnen alleen samenkomen via het medium van liefde en genegenheid. Deze liefde en genegenheid wordt *bhakti-yoga* genoemd. Er bestaan diverse categorieën van bovenzinnelijke liefde en genegenheid, of *prema*. De bevrijde zielen dienen Kṛṣṇa eeuwigdurend in de zuivere transcendentale wereld van Vaikuṅṭha. Binnen Vaikuṅṭha is Kṛṣṇa's hoogste woonoord genaamd Goloka-Vṛndāvana. Daar wordt Hij gediend in de meest volmaakte gevoelens van bovenzinnelijke liefde en genegenheid (*prema*).

Geconditioneerde zielen zijn materieel gebonden en zijn bedekt door *māyā* of illusie. Zij zijn alleen gekwalificeerd om lichamen te dienen, die zijn gemaakt van materie, niet van geest. Geconditioneerde zielen zijn altijd ongelukkig, omdat ze lijden in de kringloop van geboorte en dood.

Hoe kunnen zij hun eeuwige transcendentale identiteit en relatie met God realiseren? Ze moeten *bhakti-yoga* vanaf de beginstadia beoefenen en zich geleidelijk en gereguleerd ontwikkelen vanaf het stadium van vertrouwen. Dit ontwikkelt zich tot standvastigheid in toegewijde oefeningen, dan volgt de ontwakning voor spirituele smaak, waarna zich bovenzinnelijke gehechtheid verdiept, die rijp wordt in transcendentale extase. Uiteindelijk bereikt men volkomen, zuivere liefde voor God. Dit is het pad.

De afdaling van God

Alleen door *bhakti-yoga* kunnen we de Allerhoogste Persoonlijkheid Gods realiseren. We krijgen dat op een andere manier niet voor elkaar. De Allerhoogste God is zo genadevol, dat Hij persoonlijk naar deze wereld afdaalt om Zijn genade te schenken aan de geconditioneerde zielen, die daar leven. Door de geschiedenis heen daalt God af in verscheidene incarnaties (*avatāras*). De oorspronkelijke gedaante, waaruit al deze andere gedaanten voortkomen, is Kṛṣṇa. Daarom wordt Hij gekend als de oorspronkelijke Persoonlijkheid Gods (*svayam-bhagavān*).

Wanneer Kṛṣṇa naar deze wereld afdaalt, verschijnt Hij in Zijn oorspronkelijke transcendentale gedaante, die voor alle levende wezens aantrekkelijk is. Afgezien van mensen, Hij trekt ook dieren, de herten, vogels en bomen aan.

Kṛṣṇa trekt alle wezens aan, want Hij trekt de ziel aan, die aanwezig is in alle levende dingen, zelfs in waterdeeltjes en stof. De ziel is overal aanwezig. Als je *bhakti-yoga* beoefent, kun je dit zien en realiseren, zodat je geleidelijk toewijding tot Kṛṣṇa kunt ontwikkelen.

Over het algemeen houden mensen er niet van om alleen filosofische conclusies te horen. Om die reden wil ik iets uitleggen over *prema*, zuivere transcendentale liefde voor God, door te vertellen over Kṛṣṇa's spel en vermaak. Deze *bhakti-yoga* wordt aantrekkelijker, wanneer we het Tiende Canto van *Śrīmad-Bhāgavatam* uitleggen, waar Kṛṣṇa naar deze wereld afdaalt, hoe Hij de heiligen beschermt en de demonen doodt en hoe Hij Zijn buitengewoon aantrekkelijke spel uitvoert.

De zegen van het horen van Krishna's spel en vermaak

Kṛṣṇa's naam en spel zijn geen zaken uit deze sterfelijke wereld; ze zijn transcendentaal, of bovenzinnelijk. Het horen van Kṛṣṇa's spel en vermaak is geen gewone bezigheid; dit is ook transcendentaal.

Er is een groot verschil tussen de sterfelijke wereld en de bovenzinnelijke wereld. Wanneer we Kṛṣṇa's kwaliteiten en spel verheerlijken, of Zijn heilige namen chanten, is die transcendentale geluidsvibratie uitermate gunstig.

Zelfs al is men bedekt door onwetendheid en is zijn hart vol ongewenste materiële gedachten en verlangens, gaan deze bovenzinnelijke vibraties desondanks, indien hij een beetje respect heeft – alleen maar een heel klein beetje – door zijn oren naar zijn hart. Dit zijn geen termen in de algemene zin des woords; Kṛṣṇa Zelf komt in deze transcendente geluidsvibraties. Hoe kan dat? Zijn transcendente wereld komt naar het hart van iedere persoon met een geringe mate aan vertrouwen (*śraddhā*). Naarmate men realisaties krijgt, wordt zijn hele hart gereinigd en gezuiverd en raakt zijn vertrouwen (*śraddhā*) hoger gecondenseerd. Op dat moment manifesteert zich transcendente devotie (*bhakti*) in zijn hart en wordt hij een toegewijde.

Dit proces begint eigenlijk, wanneer een toegewijde vertrouwen krijgt in Śrī Gurudeva en inwijding van hem aanvaardt. Onder leiding van Śrī Guru begint men met de beoefening van toegewijde dienst (*bhajana-kriyā*). Alle ongewenste materiële ideeën en verlangens vliegen zijn hart uit en al zijn slechte gewoonten verdwijnen (*anartha-nivṛtti*). Dan ontwikkelt hij de gestabiliseerde beoefening van devotionele principes (*niṣṭhā*). Dit proces wordt rijp in een ware, spirituele smaak voor toegewijde bezigheden (*ruci*), welke zich ontwikkelt in bovenzinnelijke gehechtheid aan Śrī Kṛṣṇa (*āśakti*).

Daarna ontwikkelt zijn toewijding tot het stadium van bovenzinnelijke extase (*bhāva*) en daarna tot volkomen gerijpte transcendentale liefde voor Kṛṣṇa, of *prema*. Op enig moment zal hij zijn materiële lichaam, verstand, vals-ego, enzovoort, opgeven en bevindt hij zich in zijn zuiver spirituele identiteit. In een transcendentaal lichaam associeert de toegewijde met Kṛṣṇa als een eeuwige inwoner van Vraja en wordt voor altijd gelukkig.

Hoofdstuk Twee

Krishna's kinderspel

Inleiding

DE VEDISCHE LITERATUUR - INCLUSIEF de eerste negen canto's van *Śrīmad-Bhāgavatam* – beschrijven het buitengewone spel van de Allerhoogste Persoonlijkheid Gods, die totaal niet mogelijk zijn voor mensen, of zelfs voor halfgoden. Vanwege dit spel is het voor iedereen duidelijk, dat Hij de Absolute, Allerhoogste Persoonlijkheid Gods is.

Het Tiende Canto van *Śrīmad-Bhāgavatam* onthult vertrouwelijk spel en vermaak, dat uitsluitend plaats heeft in Vraja, of Vṛndāvana. Daar verschijnt de Allerhoogste God als een gewoon menselijk wezen en Zijn toegewijden hebben niet in de gaten, dat Hij de Allerhoogste is. Ze zien Hem meer als een bijzonder aantrekkelijke persoon-

lijkheid, waardoor ze Hem kunnen dienen met de intieme gevoelens van liefde en genegenheid. Dit zou niet mogelijk zijn, indien Zijn toegewijden zouden denken, dat Hij God is.

In dit spel van Vraja werd Kṛṣṇa geboren, voerde Hij een spel uit als een hulpeloze baby, groeide op als kind en werd een jongeman. Anders dan wij is Hij niet onderhevig aan de veranderingen, die door de materiële natuur worden opgelegd. Hij treedt louter op als een gewoon kind om Zijn toegenegen metgezellen in verrukking te brengen. Hij is altijd dezelfde onveranderlijke, alwetende, almachtige, transcendentale Allerhoogste Persoonlijkheid Gods. Maar om dit spel en vermaak mogelijk te maken bedekt Zijn spelvermogen, Yogamāyā, Zijn kennis, zodat zelfs Hijzelf vergeet, dat Hij God is. Op die manier kunnen Hijzelf en Zijn toegewijden volkomen geabsorbeerd raken in deze intieme liefdesuitwisselingen.

Eén Absolute Waarheid verschijnt als Twee

Kṛṣṇa en Baladeva zijn de Allerhoogste Persoonlijkheid Gods. Men kan zich afvragen, hoe twee Persoonlijkheden beiden de Allerhoogste Godheid kunnen zijn. We moeten begrijpen, dat Baladeva in wezen niet-verschillend is van Kṛṣṇa, ondanks dat Ze Zich in twee lichamen manifesteren. Kṛṣṇa is verschenen in het lichaam van Baladeva met

de bedoeling om deze incarnatie ons te laten leren, hoe we Kṛṣṇa kunnen dienen.

Baladeva Prabhu is het toppunt van het eeuwige principe van *guru*. Hij brengt alle eeuwige waarheden en principes over en onderwijst ons hoe we Rādhā en Kṛṣṇa kunnen dienen, dat wil zeggen, Kṛṣṇa met Zijn eeuwige metgezellin.

Wanneer de Absolute Waarheid opgroeit

Wij, geconditioneerde zielen, beginnen het leven als baby, groeien op als kinderen, jeugdigen en volwassenen en van de volwassenheid gaan we naar de oudedag. Kṛṣṇa daarentegen gaat niet door deze stadia heen. In Zijn eeuwigdurende spel in de spirituele wereld is Hij altijd een mooie tiener. Hij wordt nooit ouder of jonger. Maar wanneer Hij Zijn spel in de materiële wereld uitvoert, manifesteert Hij al deze stadia van ontwikkeling om de liefde en genegenheid van de toegewijden te verhogen en om de geest en het hart van de geconditioneerde zielen in deze wereld aan te trekken.

Hoewel Kṛṣṇa en Baladeva de Allerhoogste Persoonlijkheid Gods zijn, speelden Ze in Vraja als naakte babies en kropen op Hun handjes en knietjes overal rond. Kṛṣṇa's moeder heet Yaśoda en Baladeva's moeder heet Rohiṇī.

Soms vonden Kṛṣṇa en Baladeva een slang en vinggen hem. Wanneer Yaśoda en Rohiṇī dit zagen, raakten ze bezorgd. Soms stopten de jongens Hun handjes in de bek van een wilde hond en de hond werd helemaal rustig.

Ze leerden een leuk spelletje; Ze grepen de staart van een hond of een kalfje stevig vast en werden zo over de binnenplaats heen getrokken. Soms pakten Kṛṣṇa en Baladeva de hoorns vast van een grote wilde stier en worstelden met hem, terwijl de stier liefdevol met Kṛṣṇa en Baladeva speelde.

Yashoda herinnert zich Krishna

Toen Kṛṣṇa en Baladeva nog peuters waren, kropen Ze soms naar de buitenste poort van het huis. Wanneer ze iemand zagen, werden Ze bang. Ze herinnerden Hun moeders en renden meteen terug en kropen op schoot bij hun moeder. En wat deden Yaśodā en Rohiṇī dan? Ze zetten Hen op schoot, bedekten Hen met hun sluier en aaiden over hun bolletje. Met tranen in hun ogen en met smeltend hart stopten ze hun borst in de mondjes van Kṛṣṇa en Baladeva.

Er kwam wel eens een buurman naar de binnenplaats van Yaśodā Maiyā. En wat zag ze? Yaśodā Maiyā was bezig met het karnen van boter en met andere huishoudelijke plichten om iets voor Kṛṣṇa klaar te maken. Ze had

geen andere bezigheden. Ze was altijd druk voor Kṛṣṇa te zorgen en wanneer ze ook haar service uitvoerde, dacht ze altijd aan Hem en zong, "Govinda Dāmodara Mādhavetī, Govinda Dāmodara Mādhavetī."

Kṛṣṇa kroop rond in huis en op de binnenplaats en zij maakte alles netjes en schoon om Hem te beschermen. Terwijl ze daarmee bezig was, zong ze, "Govinda Dāmodara Mādhavetī, Govinda Dāmodara Mādhavetī."

Soms stond ze iets te malen in een grote vijzel en dan zong ze, "Govinda Dāmodara Mādhavetī, Govinda Dāmodara Mādhavetī."

Soms liet ze haar dienaren uiteenlopende taken verrichten. Soms gaf ze zaadjes van granaatappel aan de papagaaien en zei tegen hen, "Jullie moeten zingen, zoals ik doe. Zing dit lied, Govinda Dāmodara Mādhavetī, Govinda Dāmodara Mādhavetī."

Yaśodā Maiyā was niet de enige, die aan Kṛṣṇa dacht, terwijl ze haar huishoudelijke taken verrichtte. Alle *gopīs* (koehedersmeisjes) van Vraja dachten altijd aan Kṛṣṇa, terwijl ze in hun huis bezig waren. Ze voerden hun activiteiten iedere dag uit in afwachting van Kṛṣṇa, die naar hun huis kwam om wat boter te stelen.

Dan dachten ze, "Hij komt zeker, en dan gebruik ik een list om Hem te pakken te nemen." De *gopīs* van Vraja be-

steedden al hun tijd om Kṛṣṇa te dienen door hun activiteiten in deze stemming uit te voeren.

Soms hielden ze rond zeven uur in de ochtend op met hun bezigheden en verzamelden zich bij het huis van Yaśodā. Waarom? Om Kṛṣṇa te zien. Hij was zo mooi, dat ze meer liefde en genegenheid hadden voor Hem dan voor hun eigen zonen. Ze verlangden zo naar Kṛṣṇa, "Oh, was Kṛṣṇa maar onze zoon, zodat we Hem onze borst kunnen geven en Hem met zoveel liefde en genegenheid kunnen dienen."

Babyworstelaars

Niet alleen hadden alle *gopīs* dit gevoel, maar de koeien ook! Soms kwamen de koeien naar de koeherderstad van Nandagrāma en gingen daar staan wachten. Als Kṛṣṇa en Baladeva naar buiten kwamen en onder de koeien op de grond gingen liggen, liep de melk uit hun uiers spontaan in Hun mond. De koeien dachten, "Als Kṛṣṇa mijn zoon zou zijn! Dan kon ik Hem mijn melk geven en Hem mijn liefde tonen." Deze stemming heerste overal in Vraja.

Kṛṣṇa en Baladeva groeiden op en toen Ze ongeveer anderhalf jaar oud waren, konden Ze rechtop staan en een stukje lopen. Soms vielen ze ook op de grond. De *gopīs*, die naar Hen kwamen kijken, waren verdeeld in twee groepen. De ene groep koos de zijde van Baladeva en de

andere steunde Kṛṣṇa. De *gopīs* aan Kṛṣṇa's zijde verklaarden, "Kṛṣṇa is zo sterk, dat Hij Baladeva kan verslaan." En dan was de groep van Baladeva Prabhu het er niet mee eens, "Nee, nee, Baladeva is sterker dan Kṛṣṇa." De *gopīs* aan Kṛṣṇa's zijde zeiden, "Als Kṛṣṇa Baladeva verslaat, geef ik Kṛṣṇa een *laḍḍu* (snoepje)." En de *gopīs* in de groep van Baladeva Prabhu zeiden, "Als Baladeva dit gevecht wint, geven we Baladeva een *laḍḍu*."

Kṛṣṇa en Baladeva begrepen, wat er gaande was en op die manier werden de twee broertjes door de *gopīs* geïnspireerd om een robbertje met elkaar te vechten. Ze sloegen op Hun dijen en borstkas als volwassen worstelaars. Dan pakten Ze elkaar vast en probeerden elkaar op de grond te gooien. Ze waren aan elkaar gewaagd en soms kon Baladeva Kṛṣṇa bijna verslaan, maar dan keerde het spel net op tijd om en kon Kṛṣṇa Baladeva verslaan. Daarna won Baladeva van Hem. Zo gingen Ze door – heen en weer – en iedereen zong en klapte om pret te maken. Alle *gopīs* waren overgelukkig om dit spel te zien.

Klagen uit liefde

Toen Kṛṣṇa ouder en groter werd, droeg Hij dikwijls alleen een gouden ketting om Zijn taille, die rinkelde bij het lopen. Hij vroeg Zich altijd af, "Waar komt dat geluid

vandaan?" Hij zocht hier en daar zonder Zich te realiseren, dat Hij dat geluid Zelf maakte.

De *gopīs* kwamen nog steeds naar Kṛṣṇa kijken, maar nu gingen ze naar Yaśodā Ma om over haar zoon te klagen, "Af en toe komt Kṛṣṇa ons huis binnen en steelt onze boter, zelfs al hebben we het op verschillende plaatsen verstoopt. Hij heeft zoveel vriendjes – Sudāmā, Śrīdāmā, Subala, Madhumaṅgala – en die zijn altijd bij Kṛṣṇa. Het zijn net kleine stoute apen." Kṛṣṇa's babyvriendjes liepen allemaal naakt rond en ze bleven onafgebroken in Zijn gezelschap.

Toen de *gopīs* naar Moeder Yaśodā kwamen om te klagen over Kṛṣṇa, waren ze in het geheel niet boos. In tegendeel, ze vonden het naar voor Yaśodā. Ze dachten, "Yaśodā is niet zo fortuinlijk als wij. Kṛṣṇa komt naar ons huis en speelt hier en daar en steelt dingen naar Zijn eigen smaak, maar Hij steelt geen spullen in Zijn eigen huis en Hij speelt daar niet zo lief als hier. Dus Yaśodā is niet zo fortuinlijk als wij zijn, want zij ziet al die liefvallige spelletjes niet. Wij zijn zo gezegend." Het leek, alsof ze kwamen om tegen Yaśodā te klagen, maar in werkelijkheid pretendeerden ze slechts te klagen, zodat ze de gelegenheid hadden om verhalen over Kṛṣṇa met elkaar uit te wisselen en om Yaśodā te laten weten, hoe lief haar zoon was.

Hier zijn een paar verhalen, die Yaśodā's vriendinnen haar vertelden, "Oh! Jouw jongen is zo stout geworden! Hij sluipt ons huis binnen en haalt zoveel stoute streken uit. Hij steelt de boter en verdeelt het onder Zijn vriendjes en geeft het zelfs aan de apen.

"Soms bedenkt Hij een slimme list en zegt tegen een van Zijn vriendjes, 'Jij gaat naar je moeder en wij verstoppen ons achter een boom, of op een andere goede plek buiten het huis. Zeg tegen je moeder, Oh, kom gauw! Iemand heeft het halster van het kalf losgemaakt en het rent nu vrij rond. Het drinkt de melk van zijn moeder en straks is er geen melk meer over.'

"Wanneer de jongen dit tegen zijn moeder zegt, gaat die *gopī* achter het kalf aan en terwijl ze weg is, gaan Kṛṣṇa en Zijn vriendjes haar huis binnen en stelen boter en alles, dat ze nog meer willen hebben."

Soms verstopt een *gopī* zich in haar eigen huis en denkt, "Kṛṣṇa zal wel komen en dan grijp ik Hem." En ja hoor, Kṛṣṇa kruipt naar binnen en stopt Zijn hand in de boterpot. De *gopī* komt plotseling tevoorschijn, geeft Kṛṣṇa een tik en scheldt Hem uit, "Oh! Wat ben Jij in mijn huis aan het stelen?"

En dan zegt Kṛṣṇa, "Oh, Moeder, Ik kwam hier alleen, omdat Ik dacht, dat dit Mijn huis was en dat jij Mijn moeder was. Het is nooit bij Me opgekomen, dat jij Mijn moe-

der niet bent, en Ik had helemaal nooit gedacht, dat je Me zou betrappen en zou slaan." Terwijl Hij dit zei, glimlachte Hij liefvallig, waardoor het hart van de *gopī* smolt. Hoewel ze Kṛṣṇa bij Zijn pols had vastgegrepen, werkte Hij Zich uit haar greep en rende weg.

Het weggelopen kalf

Op een dag vertelde een *gopī* tegen Moeder Yaśodā, "Vandaag heb ik jouw zoon Kṛṣṇa op heterdaad met Zijn hand in een pot boter betrapt. Ik vroeg Hem, 'Waarom ben Je hier naartoe gekomen? Kwam Je om de boter te stelen?'

"Nee, nee, Moeder! Ik was Mijn kalf aan het zoeken. Ik was met hem aan het spelen en toen rende hij weg. Dus ik ging achter hem aan, maar hij sprong in de boterpot."

"O ja? Is Jouw kalf in deze pot gesprongen? Echt waar?"

"Ja, Moeder", antwoordde jouw zoon op onschuldige toon. En toen Hij Zijn handje uit de boterpot haalde, had Hij een marmeren speelgoedkalfje in Zijn hand! Toen begonnen Hij en Zijn vriendjes allemaal te lachen en maakten zich snel uit de voeten."

Kṛṣṇa is de Allerhoogste Persoonlijkheid Gods en Hij wil altijd Zijn toegewijden een plezier doen. Kṛṣṇa's andere incarnaties zijn niet zoals Hij is. Iedereen kan Kṛṣṇa

vereren, maar Kṛṣṇa Zelf wil Zijn zuivere toegewijden vereren, hen dienen en hun verlangens in vervulling brengen. Kṛṣṇa's zuivere toegewijden in Vraja denken, "Ik zou echt willen, dat Kṛṣṇa naar mijn huis komt en de boter van me steelt," en daarom komt Kṛṣṇa. Anders zou Kṛṣṇa nooit naar een huis gaan.

Krishna aanvaardt alleen liefde en genegenheid

Kṛṣṇa aanvaardt alleen een offer, dat is gemaakt met liefde en genegenheid. Een incident, dat dit aantoonde, had vele jaren later plaats in Hastināpura.

Het is zeer wel bekend, dat Arjuna en zijn vier broers Kṛṣṇa's zeer dierbare vrienden en toegewijden waren. Duryodhana, die ook in Hastināpura woonde, was de gezwoeren vijand van Arjuna en zijn broers (later vochten ze met elkaar in de Oorlog van Kurukṣetra), maar hij wilde Kṛṣṇa voor een feest uitnodigen. Duryodhana was zeer vermogend, dus hij diende allerlei heerlijke gerechten op, zoals *laḍḍu*, *perā*, *kachori*, *sandeśa* en *mākhan*, in gouden schalen met water in gouden bekertjes. Toen verzocht hij Kṛṣṇa, "Kom alsjeblieft en gebruik Je maaltijd met mij."

Kṛṣṇa gaf te kennen, "Ik kan niet eten, want Ik heb geen trek. Ik kan alleen iets eten, waar liefde en genegenheid heersen. Ik kan nooit met jou eten, want jij hebt voor Mij geen liefde en genegenheid! Ik ben naar Hastināpura

gekomen om je te vragen vrede met Arjuna en zijn broers te sluiten, maar jij hebt je daar niet bij neergelegd. Hoe kan Ik met jou Mijn maaltijd gebruiken? Ik ben geen bedelaar en Ik heb geen honger."

Heerlijke bananenschillen

Kort nadat Hij het rijke feest van Duryodhana had afgezegd, ging Kṛṣṇa naar het huis van Vidura. Vidura was een toegewijde van Kṛṣṇa en had ook veel genegenheid voor Arjuna en zijn vier broers. Hij had hen in feite bij diverse gelegenheden van groot gevaar gered.

Hierdoor was Kṛṣṇa dol op Vidura. Toen Kṛṣṇa naar Vidura's huis ging, was Vidura niet thuis, dus Kṛṣṇa pleitte bij zijn vrouw Vidurāṇī, "Oh, Vidurāṇī Maiyā, Ik heb zo'n honger! Wil je Me alsjeblieft iets te eten geven?" Vidurāṇī was Kṛṣṇa zeer genegen en ze wilde heel graag iets voor Hem doen. Ze begon Hem een paar bananen te geven, maar in haar ontsteltenis gooide ze de vruchten weg en gaf Hem de schillen. Kṛṣṇa nam met grote genegenheid de schillen aan en liet ze Zich met plezier smaken. Voor Hem smaakten ze beter dan alle gerechten en schotels in Dvārakā, die werden toebeleid door zijn beide hoofdkoninkinnen, Rukmiṇī en Satyabhāmā.

Terwijl Kṛṣṇa volkomen was verzonken in het accepteren van Vidurāṇī's offer van bananenschillen, kwam Vidu-

ra binnen. Hij was verbijsterd door wat hij zag en riep uit, "Oh, Vidurāṇī! Wat doe je nou?"

Kṛṣṇa probeerde hem te waarschuwen, "Je moet niet tegen haar speken. Ze bevindt zich niet in haar externe bewustzijn. Ze is volkomen verzonken in bovenzinnelijke liefde en genegenheid." Vidurāṇī echter kwam terug in haar externe bewustzijn, toen ze haar echtgenoot hoorde spreken, en realiseerde zich wat er gebeurde. Toen gaf ze Kṛṣṇa de vruchten van de bananen en gooide de schillen weg.

Kṛṣṇa was een beetje teleurgesteld. "Oh! Dit fruit is niet zo lekker als de schillen waren."

Van dit spel en vermaak kunnen we leren, dat Kṛṣṇa nooit honger heeft. Hij hoeft geen banaan te proeven, of snoepgoed, of melk, of iets anders. Hij wil alleen de essentie van al die vruchten hebben.

Wat is die essentie? Het is eenvoudig liefde en genegenheid, het gevoel van *bhakti* in het offer. Kṛṣṇa zal nooit iets aanvaarden van iemand zonder diepe liefde en genegenheid voor Hem. Aan de andere kant neemt Hij met kracht datgene, wat Hij van een toegewijde wil hebben, die liefde en genegenheid voor Hem heeft, als die toegewijde Hem niet genoeg geeft.

Toen Kṛṣṇa verscheen in de gedaante van Zijn eigen toegewijde als Caitanya Mahāprabhu, maakte Hij vaak

ruzie met Zijn dierbare toegewijde, Śrīdhara, en nam spullen mee, die Śrīdhara aan het verkopen was.

Śrīdhara protesteerde dan, "Nee! Ik geef Jou die dingen niet, zonder dat Je betaalt! Ik ben heel arm. Jij kunt die spullen niet van me afnemen. Ga weg en haal ze bij iemand anders."

Maar Mahāprabhu nam dan zijn bananenbloemen en andere dingen toch mee. Dat is de natuur van Kṛṣṇa. Kṛṣṇa is geen bedelaar. Hij beschikt over alle rijkdommen en vermogens, maar Hij komt toch naar Vraja om al Zijn metgezellen te dienen en met hen te spelen.

Krishna wordt in de kou gezet

Nu werd Kṛṣṇa wat groter. Op zekere dag zei Yaśodā tegen Hem, "Vandaag ben Jij jarig. Ga een vrouwtjeskalf halen en ga haar vereren."

Kṛṣṇa werd heel blij. Hij ging op pad en koos een heel mooi kalfje uit. Ze was zo wit als een zwaan. Het kalf was heel gezond, stevig gebouwd en sterk, en sprong hier en daar in de rondte. Kṛṣṇa wilde haar vangen, maar dat lukte niet, omdat ze zo ronddartelde. Na heel veel gedoe kreeg Hij het voor elkaar om haar te pakken te krijgen en was van plan haar naar de binnenplaats te brengen. Hij probeerde haar met vier poten vast te binden, maar het kalf liet Hem dat niet doen, zodat ze weer een worstelpar-

tij hadden. Op de een of andere manier was Kṛṣṇa in staat haar naar de binnenplaats te brengen. Terwijl Hij daarmee bezig was, zag Hij daar een pot aan een touw hangen. Onmiddellijk begreep Hij, dat deze pot vol met zoete boter zat. Zijn intense gretigheid voor de boter deed Hem meteen vergeten, dat Hij het kalf naar binnen moest brengen. Maar hoe kon Hij bij de boter komen? Het hing hoog aan de balken en er stond geen ladder of iets anders om op te staan.

Als Hij met Zijn vriendjes was geweest, was Hij op hun schouders geklommen, van de ene op de andere steeds hoger, totdat Hij bij de boter had kunnen komen. Maar geen van Zijn vriendjes was bij Hem en Hij had ook geen stok. Wat moest Hij doen?

Nadat Hij ampele overwegingen had gemaakt, dacht Kṛṣṇa, "Ik kan heel gemakkelijk bij de boter komen, als Ik op dit kalf ga staan." Hij klom op de rug van het kalf en toen Hij rechtop stond, was Hij net hoog genoeg om Zijn hand in de pot te steken. Op dat moment sprong het kalf opeens weg. Kṛṣṇa had Zijn hele arm in de pot gestoken, dus toen het kalf wegrende, bleef Kṛṣṇa daar hangen. Nu ging Hij angstvallig om Zijn moeder roepen, "O Moeder! Moeder!" en hilde bittere tranen.

Moeder Yaśodā zat boter te karnen en toen ze Kṛṣṇa hoorde huilen en om haar roepen, glimlachte ze en rende

naar Hem toe om Hem te helpen. Zodra ze Hem hoog boven de grond zag hangen, begreep ze wat er was gebeurd.

"Blijf Jij daar maar hangen!" zei ze tegen Hem. "Ik raak Jou niet aan. En ik zal Je straffen, omdat Je zo stout bent. Ik ga Je niet helpen!"

Kṛṣṇa begon harder te huilen, "Moeder! Moeder! Moeder!" Natuurlijk haalde Yaśodā Hem naar beneden. Kṛṣṇa was in Zijn jongensjaren op betoverende wijze stout en dat is de reden, waarom Hij zoveel liefde en genegenheid van alle *gopīs* oogstte, vooral van Zijn moeder.

Op heterdaad betrapt

Op een dag vertelde een *gopī*-vriendin van Yaśodā haar een verhaal over de stoute activiteiten van Kṛṣṇa. "Vanochtend vroeg kwam Kṛṣṇa mijn huis binnen om boter te stelen. Toen Hij binnen was, zag Hij, dat alles zorgvuldig was weggeruimd en dat er nergens boter lag, die Hij kon stelen. Mijn kleine baby lag te slapen, maar Kṛṣṇa kneep hem zo hard, dat hij wakker werd en begon te huilen. Als we geen boter in huis hebben liggen, die Hij kan stelen, doet Hij zulke vreselijke dingen. En als Hij boter vindt en Hij vindt het niet lekker, slaat Hij alle potten kapot."

Toen Yaśodā dit verhaal hoorde, dacht ze, "Ik geloof, dat Kṛṣṇa rebels is geworden en bij andere mensen boter uit hun huis steelt. Ik moet Hem nu een flink lesje leren."

Op hetzelfde moment dacht haar *gopī*-vriendin, "Yaśodā gelooft ons niet echt, wanneer we haar vertellen, wat haar zoon heeft uitgehaald. Ik zal wachten, totdat Kṛṣṇa in mijn huis is en dan betrap ik Hem op heterdaad en breng Hem naar Yaśodā. Dan kan ze zien, hoe stout haar jongen is."

Heel vroeg in de ochtend, toen het nog donker was, kwam Kṛṣṇa in Zijn eentje naar dat huis. Hij was overal boter aan het stelen en dacht, "Niemand krijgt Me te pakken." Maar die *gopī* hield zich buiten Zijn gezichtsveld op en zat op Hem te wachten om Hem te betrappen. Toen Kṛṣṇa kwam en haar boter zat te eten, sloeg ze Hem vanuit haar schuilplaats gade. Ze schoot naar Hem toe en ving Hem met de boter nog aan Zijn handen en mond. "Oh, ik breng Jou naar Moeder Yaśodā!" riep ze opgewonden. "Nu zal ze ons moeten geloven, wanneer we haar vertellen, dat haar jongen zo'n grote dief is."

De *gopī* bedekte Kṛṣṇa met een sjaal om Hem als een gevangene naar Yaśodā Maiyā te brengen. Toen ze bij Yaśodā's huis aankwam, riep ze uit, "Oh Yaśodā! Oh Yaśodā! Kom eens kijken! Ik heb je zoon gevangen, toen Hij boter aan het stelen was! Hij is een dief geworden! Tot

vandaag heb je me nooit willen geloven, maar nu zal je me moeten geloven."

Yaśodā kwam naar buiten om haar vriendin te zien en onderweg zag ze, dat Kṛṣṇa op zijn bed lag te slapen. Verwonderd vroeg ze zich af, "Waar is mijn zoon?" In antwoord trok de *gopī* de sjaal weg, die ze had gebruikt om Kṛṣṇa in te pakken, toen ze Hem ving. "Oh!" Ze was verbaasd om te zien, dat het niet Kṛṣṇa was, maar haar eigen zoon, die in de sjaal was gewikkeld! Kṛṣṇa kwam de slaapkamer uit en begon te huilen, "O Moeder! O Moeder! Ziet u nu? Ze vertellen allemaal leugens over Mij. Ik ben nooit in dat huis geweest. Zij zijn allemaal leugenaars! Nu *moet* Ik wel gaan om boter te stelen!"

Hoofdstuk Drie

Gebonden door liefde

De schoonheid van Yashoda Maiya

DERWIJL YAŚODĀ BEZIG WAS MET HAAR huishoudelijke taken, vroeg ze zich af, hoe ze Kṛṣṇa's honger naar boter kon lenigen. "Al die andere *gopīs* maken hun boter met de hand om het met liefde en genegenheid aan Kṛṣṇa te geven," dacht ze. "Hun boter is zo zoet. Tot nu toe heb ik nooit zelf de boter gemaakt; mijn dienaren en dienstmaagden hebben dat altijd voor mij gedaan. Vanaf nu zal ik de koeien eigenhandig melken, de melk op het vuur zetten en dan zal ik er persoonlijk hele zoete yoghurt van maken. Ik zal de yoghurt zelf karnen, zodat mijn boter zoet en smakelijk is en Kṛṣṇa het met groot genoegen zal eten."

Nadat ze dit besluit had genomen, stuurde Yaśodā op de dag van Divali [lichtfeest] al haar dienaren en dienstmaagden naar het huis van de oudere broer van Nanda Bābā, Upananda. Ze stuurde er zelfs Rohiṇī Maiyā met Baladeva naartoe, want in het paleis van Rohiṇī was niemand aanwezig om te helpen met de voorbereidingen voor Divali.

Bij dageraad, wanneer de rode zon opkomt in de rust en vrede van de vroege ochtend, zat Yaśodā helemaal alleen yoghurt te karnen. Yaśodā was erg mooi. Hoe kon Kṛṣṇa een schoonheid zijn, als zij dat niet was? De zoon kan niet zo mooi zijn, als de moeder dat niet is.

Hoe kunnen we de schoonheid van Yaśodā beschrijven? Haar borsten ware zo groot, dat het leek, alsof haar ranke taille zou breken, wanneer ze zou bukken. Ze droeg raggijne, zijden kleding. In die tijd was in India de kunst van het weven van zijden stoffen hoog ontwikkeld. De standaard maat van een *sari* voor dames had een lengte van negen meter. De wevers waren zo deskundig en de stof was zo dun, dat een hele *sari* door een gaatje getrokken kon worden, dat niet groter was dan de nagel van een vinger. Yaśodā had ter gelegenheid van het Divali-feest een bijzonder dunne zijden *sari* aangetrokken en haar vrouwelijke schoonheid was onder haar kleding zichtbaar.

Moeder Yaśodā zette haar spullen klaar om te karnen en plaatste de pot met yoghurt naast een pilaar en maakte de dunne koorden van de karnstok aan de pilaar vast. Daarna ging ze karnen door aan de einden van de koorten te trekken, die met een slag om de karnstok zaten. Ze was heel mooi, vindingrijk en intelligent. Dat is de reden, waarom Kṛṣṇa zo aantrekkelijk was. Als duizenden mensen Zijn activiteiten gade sloegen, boeide Hij iedereen volkomen.

Wat was Yaśodā's gevoel, terwijl ze zat te karnen? Ze herinnerde zich het liefvallige kinderspel van Bāla Kṛṣṇa en zong, "Govinda Dāmodara Mādhavetī, Govinda Dāmodara Mādhavetī, Govinda Dāmodara Mādhavetī, Govinda Dāmodara Mādhavetī." Yaśodā was verzonken in gezang en dacht aan Kṛṣṇa. Haar hart smolt, haar ogen waren gesloten en de tranen rolden van liefde over haar wangen.

Yashoda's gezang

Wanneer Vaiṣṇava's de glorie van Śrī Kṛṣṇa bezingen, begeleiden ze zichzelf met een speciale drum genaamd *mṛdaṅga*. De brede zijde van de *mṛdaṅga* klinkt laag, "Tan! Tan!" en de smalle zijde geeft een hoog geluid, "Dik! Dik!" De zangers bespelen ook kleine handcymbalen genaamd *karatālas*, die met een zoet geluid rinkelen.

Terwijl Moeder Yaśodā bij het karnen zat te zingen, maakte de ritmische bewegingen van de karnstok in de diepe yoghurtpot het geluid van de drum, "Dik, dik, tan! Dik, dik, tan!" Tegelijkertijd rinkelden de gouden ketting om haar hals en de armbanden aan haar polsen met het zoete geluid van cymbalen. Yaśodā zong in het ritme van de geluiden van haar armbanden en de yoghurtpot. Het 'Dik tan' geluid van het karnen zong, "Wee degenen, die Kṛṣṇa niet vereren en die niet aan Kṛṣṇa denken! Wee hen! Wee hen! Dik-tan! Dik-tan!"

Krishna zoekt Yashoda

Yaśodā was compleet geabsorbeerd. In de tussentijd werd Kṛṣṇa wakker in het bed, waar Hij met Zijn moeder sliep. Zijn ogen waren nog dicht, maar Hij zocht met Zijn handen naar Zijn moeder en huilde zachtjes, "Ma! Ma! Ma!" Toen Hij merkte, dat Zijn moeder er niet was, begon Hij een beetje harder te huilen en wreef met Zijn kleine vuistjes in Zijn slaperige oogjes. Eerst waren er geen tranen. Hij veegde alleen over de zwarte *kajal* (oogzwart), die Zijn moeder had aangebracht op Zijn grote ogen, die als bladeren van een lotusbloem ver naar buiten uitliepen.

Toen Kṛṣṇa Zijn moeder nergens kon vinden, begon Hij te huilen, "Ik ben juist wakker en Ik heb zo'n honger, maar Moeder is weg en heeft Mij achtergelaten." Hij huil-

de, zoals babies doen, wanneer ze hun moeder willen hebben. Na een poosje hoorde Hij het geluid van het karnen en realiseerde, dat Zijn moeder Hem niet kon horen. "Oh, ze zit daarginds te karnen, 'Dik-tan! Dik-tan!' en ze zingt, 'Govinda Dāmodara Mādhaveti' en daarom kan ze Me niet horen."

Hij begon harder te huilen, maar Zijn moeder kwam nog steeds niet. Nu wilde Hij uit het bed klimmen, maar het was voor Hem te hoog, dus hoe kon Hij naar beneden komen? Als de Allerhoogste is Hij onbeperkt en het hele universum bevindt zich in Zijn lichaam. Maar omdat Hij de rol van klein kind speelde, kon Hij nauwelijks uit Zijn bed naar beneden klimmen. Kṛṣṇa lag op Zijn buik, gooide Zijn voeten over de rand van het bed en liet Zich heel voorzichtig naar beneden zakken, Zijn voeten eerst. Langzaam gleedt Hij van het bed af, totdat Zijn voeten de grond raakten en liep toen naar Zijn moeder.

Hij liep heel onstabiel en wankelde eerst van de ene kant naar de andere kant, want Hij was nog heel slaperig. Hij hilde en de tranen rolden over Zijn wangen. Zijn tranen waren zo wit als het water van de Ganges Rivier en de strepen uitgesmeerde *kajal*, die langs Zijn gezichtje liepen, waren zo zwart als de Yamunā Rivier. Hij liep nu hard te huilen, maar Yaśodā was zo verzonken in haar eigen gezang en gekarn, dat ze Hem niet kon horen.

Uiteindelijk liep baby Kṛṣṇa regelrecht naar Yaśodā. Hij greep met Zijn linker hand de karnstok vast en met Zijn rechter hand het eind van haar sluier. Yaśodā, die nog steeds verzonken was, vroeg zich af, "Waardoor is het karnen gestopt?" Toen keek ze naar beneden en zag haar baby Kṛṣṇa staan.

"Oh, Kṛṣṇa is gekomen en Hij huilt."

Yaśodā hield meteen op met karnen en nam Kṛṣṇa op schoot. Hij huilde nog steeds, dus ze veegde Zijn tranen met haar sluier af en nam Zijn verdriet weg. Ze kalmeerde Hem, aaide Hem en stopte haar borst in Zijn mondje.

Wanhopige melk

Kṛṣṇa hield op met huilen, maar nu begon Yaśodā stilletjes te huilen en de tranen rolden van liefde zachtjes over haar wangen naar beneden. Op hetzelfde moment ging in haar bovenzinnelijke liefdesextase haar haar overeind staan. Gevorderde toegewijden ervaren acht lichamelijke symptomen van transcendentale extase en deze symptomen verschenen allemaal in Yaśodā.

De tranen stroomden uit haar ogen, haar lichaam begon te trillen en ze begon hevig te transpireren. Ze werd volkomen geabsorbeerd door de extase van haar bovenzinnelijke moederliefde voor Kṛṣṇa en Kṛṣṇa verslond die liefde met volle teugen. Kṛṣṇa sabbelde even aan Yaśodā's borst,

maar Hij was nog niet voldaan, want Hij had een lange tijd honger gehad.

Intussen keek Yaśodā naar de pan melk, die ze op het vuur had laten staan en zag, dat de melk ging overkoken en het vuur inliep. Yaśodā realiseerde zich, dat deze melk ook een toegewijde was, die dacht, "Ik wil Kṛṣṇa van dienst zijn, maar de maag van Kṛṣṇa is zo groot, dat hij het hele universum kan bevatten, en er is genoeg melk in de borsten van Yaśodā om miljoenen oceanen te vullen. Kṛṣṇa's eetlust is eindeloos, Zijn maag is onbeperkt en Yaśodā heeft een grenzeloze voorraad melk. Ook al drinkt Kṛṣṇa miljoenen jaren de melk van Yaśodā, is haar voorraad nog niet uitgeput. Ik heb in dit leven geen kans om Kṛṣṇa te dienen, dus wat heeft het voor zin om mijn leven in stand te houden? Het is beter om nu te sterven." Daarom kookte de melk over in het vuur.

Gurudeva betreft toegewijden

Waar je ook toegewijden aantreft, ze hebben in hun *bhakti* een symptoom, dat ze bescheiden zijn en zich ontoereikend voelen in hun dienst aan Kṛṣṇa, "Mijn lichaam, mijn geest en mijn zintuigen houden zich niet bezig met de service voor Kṛṣṇa. Wat heeft mijn leven voor zin?"

Wij denken niet zoals deze toegewijden, want we voeren *bhakti* niet op de juiste wijze uit. Wanneer tijdens je beoe-

fening dit intense verlangen naar service omhoog komt, verschijnt Kṛṣṇa onmiddellijk en geeft ons Zijn service. Of er komt een toegewijde, zoals Yaśodā, die ons een kans geeft om Kṛṣṇa te dienen.

Toen Yaśodā in de gaten kreeg, dat deze melk wanhopig in het vuur sprong, vertelde ze de melk, "Goed, ik zal jou betrekken in Kṛṣṇa's service en daarna zal ik Kṛṣṇa dienen." Een ware *bhakta* – een *guru*, zoals deze – betreft nieuwere en nieuwere toegewijden in de dienst van Kṛṣṇa. De service van Gurudeva is om gekwalificeerde zielen – degenen die gretig zijn – in Kṛṣṇa's service te betrekken.

Yaśodā Maiyā is als een *guru*, die leert hoe je moet dienen in de gemoedsgesteldheid van ouderlijke liefde voor Kṛṣṇa. Om de melk in Kṛṣṇa's dienst te betrekken, moest ze Kṛṣṇa snel neerzetten en naar het vuur rennen. Dit is de neiging en de stemming van de *guru* – het verhogen van de dienst aan Kṛṣṇa door anderen te betrekken. Dit is zijn eerste taak. Daarom wilde Yaśodā Kṛṣṇa aan de kant zetten.

Yashoda verslaat Krishna

Vlak na Zijn geboorte, toen Kṛṣṇa nog maar zes dagen oud was, kwam er een heks genaamd Pūtanā naar Vrnda-van, die probeerde Kṛṣṇa te doden. Ze had haar borsten in vergif gedoopt en nam de gedaante aan van een prachtige

vrouw. Toen ze haar borst aan baby Kṛṣṇa gaf, zoog Hij het leven uit haar weg. De heks had de kracht van vele duizenden olifanten, maar ook al probeerde ze Kṛṣṇa van haar borst af te trekken, kon ze niet uit Zijn greep vrijkomen en stierf ze.

Kṛṣṇa was inmiddels een stuk ouder en sterker geworden. Toen Hij zag, dat Yaśodā Hem wilde neerzetten, hield Hij zich als een baby-aapje vast. Hij sloeg Zijn armen en benen stevig om haar lichaam heen en zette Zijn mond vast op haar borst. Al zijn zintuigen had Hij ingezet en Hij had besloten, "Ik geef Mijn positie op schoot bij Yaśodā niet op!"

Kṛṣṇa is de Allerhoogste Persoonlijkheid Gods en Hij beschikt over het totaal van alle rijkdom en vermogens. Hij heeft de kracht om de hele wereld te verslaan, inclusief allerlei soorten machtige demonen, zoals Keśī, Agha, Bakka, Pūtanā, Hiraṇyakaśipu en Rāvaṇa. En desondanks kon Hij niet voorkomen, dat Zijn moeder Hem neerzette! Yaśodā Maiyā versloeg Hem zonder probleem.

"Jij moet daar zitten," zei ze tegen Hem en ondanks Kṛṣṇa's beste pogingen, tilde ze Hem zonder moeite van haar schoot op en zette Hem met één hand naast zich neer. Kṛṣṇa was hulpeloos. Dit is voor iedereen een mooie les. Voor iemand met zoveel diepe en sterke *bhakti* voor Kṛṣṇa, wordt Kṛṣṇa als een baby. Door toedoen van Zijn

spelvermogen, Yogamāyā, verlaat Zijn onbeperkte vermogen Hem en wordt Hij hulpeloos.

Yaśodā liet Kṛṣṇa achter, ook al wilde Hij nog zo graag haar melk blijven drinken. Hij begon keihard te huilen en werd boos, "Ze heeft Mijn honger niet gestild en laat Mij hier achter om die melk daar te redden."

De dienaar van de dienaar

Het wordt uit dit spel en vermaak duidelijk, dat degenen, die Kṛṣṇa dienen, ook de zorg op zich nemen voor de artikelen, waarmee Kṛṣṇa wordt gediend: de gereedschappen, de kleding, de fluit, de pauwenveer en alle andere toebehoren. Yaśodā Maiyā gaf meer aandacht aan deze zaken dan aan Kṛṣṇa. Waarom? Dit is de natuur van de *bhakta* (toegewijde) in deze wereld. Dit is niet zo gemakkelijk te begrijpen, maar er zijn een paar voorbeelden, die ons kunnen helpen.

Yaśodā gaf Kṛṣṇa wel eens een standje, wanneer Hij aarde en modder op Zijn kleren had. "Oh, Jij bent zo stout!" zei ze dan. "Heb ik juist Jouw kleren gewassen en nu zijn ze alweer vuil."

Welnu, toen de melk in het vuur sprong, moest Yaśodā Kṛṣṇa aan de kant zetten om de melk te redden, zelfs al was Kṛṣṇa aan het huilen. Waarom? Wat was er zo bijzonder aan deze melk? Het enige doel van de melk was Kṛṣṇa

te dienen, maar Yaśodā's prioriteit was precies het omgekeerde: zij was gereed om de melk tevreden te stellen, voordat ze Kṛṣṇa tevreden stelde.

Waarom zette ze Kṛṣṇa aan de kant en ging ze de melk redden – ook al huilde Hij, toen ze dat deed? Om dezelfde reden, waarom ze hem wel eens disciplineerde, wanneer Hij Zijn kleding vuil had gemaakt: de melk was bedoeld voor Kṛṣṇa's dienst, zoals de kleding ook was bedoeld voor Kṛṣṇa's dienst.

Dit is de aard van zuivere *bhakti* (transcendentale toegewijde dienst). Kṛṣṇa heeft meer genegenheid voor degenen, die Zijn *bhakta* (toegewijde) dienen dan voor iemand, die Hem rechtstreeks dient. Hij is zeer tevreden met de dienaar van de toegewijde. We moeten dit idee proberen te begrijpen; het is essentieel.

Bijvoorbeeld, Śrīmatī Rādhikā is de meest dierbare toegewijde van Kṛṣṇa. Dus Kṛṣṇa doen we meer plezier door Haar te dienen dan Hem rechtstreeks te dienen. En tegen iemand, die Rūpa Mañjarī dient, die de dienaar is van Śrīmatī Rādhikā, zegt Kṛṣṇa, "Ben jij de dienaar van Rūpa Mañjarī? Oh, Ik zal je alles geven. Wat heb je nodig?"

Dit is de natuur van *bhakti*.

Verzwakt door liefde

Yaśodā ging de melk redden, die vooral bedoeld was voor Kṛṣṇa. Yaśodā had die melk nodig, evenals haar eigen melk. "Mijn moedermelk is voor Kṛṣṇa niet voldoende," dacht ze. "Ik kan er geen zoete yoghurt van maken en ik kan mijn melk niet gebruiken om boter van te maken." Aangezien ze geen boter kon maken van haar moedermelk, was het van belang om de melk in de pan te sparen en te voorkomen, dat deze overkookte en het vuur inliep. Dus ze rende weg. Maar Kṛṣṇa zat te huilen.

Welnu, hoe moeten we dat begrijpen, wanneer Kṛṣṇa zit te huilen? Is Hij boos of niet? Van buiten lijkt het, alsof Hij boos is, maar van binnen was Hij zo gelukkig – Oh! zo blij – zelfs al zat Hij te huilen.

Kṛṣṇa dacht toen, "Mijn moeder is weggegaan en heeft Mij hier achtergelaten zonder Mij tevreden te stellen, dus Ik ga haar een lesje leren. Ik ga het slechte pad op." Hij stond op en probeerde een kruik met yoghurt omver te trekken, maar Hij was niet sterk genoeg om het te verplaatsen. Hoewel Hij eerder de heks Pūtanā had vermoord, maakte Yaśodā's ouderlijke liefde nu van Hem een klein jongetje en Hij was zo zwak, dat Hij de pot niet in beweging kon krijgen, of zelfs maar heen en weer kon schudden.

Waar liefde en genegenheid de boventoon voeren, kan Kṛṣṇa al Zijn goddelijke vermogens vergeten en alles, dat Hem herinnert de Allerhoogste Persoonlijkheid Gods te zijn. Daarom had Hij geen kracht om die kruik omver te trekken. Hij was zo zwak als een kind.

Het breken van de yoghurtpot

"Wat moet Ik doen?" dacht Kṛṣṇa. "Ik kan de kruik niet kantelen, dus Ik ga proberen hem te breken. De bovenkant van de kruik is heel dik, maar de bodem is nogal dun, dus als Ik hem daar met een steen kapot sla, zal hij breken." En dat deed Hij. Hij nam de steen uit de vijzel en sloeg een gat in de bodem van de kruik. Een prachtige stroom witte yoghurt liep uit de kruik over de keukenvloer.

Toen Kṛṣṇa de yoghurt overal naartoe zag druipen, was Hij zeer verheugd. Hij klapte in Zijn handen en lachte. Maar het volgende moment dacht Hij, "Oh! Als Moeder Me ziet, gaat ze Me straffen." Hij werd onmiddellijk bang en besloot, dat het beter was om de plaats van het misdrijf te verlaten.

Kṛṣṇa ging de keuken uit en kroop naar een kamer ernaast. Hij dacht, "Ik ga me verstoppen, zodat Moeder Mij niet kan vinden." Onder invloed van Zijn spelvermogen, Yogamāyā, speelde Hij de rol van een gewone kleine jon-

gen. Het gevolg was, dat Hij niet in de gaten had, dat Hij, nadat Hij door de yoghurt had gepeddeld, een spoor achterliet van kleine, aandoenlijke voetstapjes, die Zijn moeder kon volgen.

Krishna beloont Zijn toegewijden

Kṛṣṇa ging naar de kamer ernaast en zag daar een vijzel staan, waarboven een pot met boter aan een touw hing. Toen Hij de boterpot zag hangen, liep het water in Zijn mond. Hij klom op de vijzel, pakte de boter en voerde het aan de apen en de kraaien, die zich daar in groten getale hadden verzameld. Kṛṣṇa was heel blij. Hij dacht, "In Mijn voorgaande incarnatie als Rāmacandra kwamen de apen en hielpen Mij, toen Ik in het oerwoud leefde. Ze werkten iedere dag ontzettend hard om de brug naar Lanka te bouwen. Op dat moment kon Ik hen niet voldoende te eten geven of tevreden stellen, maar nu geef Ik hen deze boter. Deze kraaien zijn verschenen in de dynastie van Mijn zeer oude en dierbare dienaar Kakabhūṣaṅḍhi, dus hen zal Ik ook voeren."

Terwijl Kṛṣṇa met veel plezier de kraaien en de apen aan het voeren was, kwam in de tussentijd Moeder Yaśodā terug naar de kamer, waar ze met Hem had gezeten, en zag de gebroken kruik en de yoghurt op de vloer. Ze volg-

de het voetspoor van de Boterdief en kwam uit in de kamer, waar Kṛṣṇa de apen aan het voeren was.

Die kamer had twee deuren, de ene kwam uit op de binnenste kamers van het huis en de andere ging naar de binnenplaats buiten. Kṛṣṇa was de kamer binnengekomen vanuit het binnengedeelte en zat er nu met Zijn rug naar toe. Moeder Yaśodā kwam door deze deur naar binnen en sloop voorzichtig en stilletjes naar Hem toe, als een kat die over droge bladeren loopt.

Kṛṣṇa zag niet, dat Zijn moeder dichterbij kwam, maar toen de apen en de kraaien haar zagen, verspreidden ze zich en vlogen naar alle richtingen weg. Toen Kṛṣṇa de vogels en de apen zag wegvliegen, dacht Hij eerst, "Oh, waar gaan jullie naartoe?" Maar toen realiseerde Hij Zich, "Aha! Er is iemand anders in de kamer!" Toen Yaśodā Maiyā Hem juist te pakken wilde nemen, keek Hij over Zijn schouder en zag haar aankomen. "Oh, Maiyā komt eraan!" Hij sprong snel van de vijzel af en rende hard weg.

De zigzagkoers van de Absolute

Kṛṣṇa rende zo hard Hij kon en Yaśodā Maiyā rende Hem achterna. "Oh, Jij vriend van een aap!" riep ze achter Hem, "Kom Jij eens hier!" Kṛṣṇa rende zigzaggend en Moeder Yaśodā kon niet zo snel rennen vanwege haar zware borsten en haar ranke taille.

Kṛṣṇa was zo bijdehand, dat het moeilijk was voor haar om Hem bij te houden en te pakken te nemen. Toch zag Hij, dat ze Hem uiteindelijk zou inhalen, dus Hij kreeg een goed idee, "Ik blijf niet in de kamer rondrennen; Ik ga naar buiten." In de vedische cultuur verschijnen dames, die alleen zijn, niet op publieke plaatsen. Kṛṣṇa wist, dat het Zijn moeder zeer in verlegenheid zou brengen om Hem door de straat te achtervolgen. Hij dacht, "Ik ren naar buiten, zodat ze Mij niet achterna kan komen."

De snelheid van de liefde

Kṛṣṇa rende naar buiten om aan Zijn moeder te ontkomen. Moeder Yaśodā kwam naar de deur en dacht, "Oh! Wat moet ik doen?" Ze keek naar links en naar rechts en toen ze zag, dat er niemand keek, rende ze snel naar buiten achter haar stoute zoon aan. Met veel moeite kreeg ze ondeugende Kṛṣṇa eindelijk te pakken. Terwijl ze Hem stevig vasthield met een hand, hief ze de stok op, die ze in haar andere hand vasthield. Kṛṣṇa was zo bang voor de stok, dat Hij tussen haar benen wegdook.

Dit is hier een goede les. Wij allemaal willen Kṛṣṇa met onze liefde gevangen nemen. Toen Kṛṣṇa wegliep voor Yaśodā Maiyā, moest ze harder lopen dan Kṛṣṇa om Hem te pakken te krijgen. Toegewijden moeten zodanig praktiseren, dat hun liefde en genegenheid die van Kṛṣṇa over-

treft. Kṛṣṇa heeft genegenheid voor Zijn toegewijden en de toegewijden hebben genegenheid voor hun geliefde Kṛṣṇa. Als de liefde evenredig is – als Kṛṣṇa de toegewijde even lief heeft als de toegewijde Kṛṣṇa lief heeft – wordt Kṛṣṇa niet beheerst. Maar als een toegewijde meer liefde en genegenheid voor Kṛṣṇa heeft dan Kṛṣṇa heeft voor haar, kan die toegewijde Hem beheersen. Kṛṣṇa was heel liefdevol jegens Zijn moeder, maar Moeder Yaśodā heeft zelfs meer genegenheid voor Hem en dat was de manier, waarop ze Hem te pakken kreeg, met haar liefde. Dit is de verborgen boodschap in het verhaal.

Een ruzie uit liefde

Moeder Yaśodā hield Kṛṣṇa vast en gaf Hem een standje. "Ik geef Jou een pak slaag!" dreigde ze. "Ik weet, dat Jij van het ene huis naar het andere gaat om te stelen. Je bent een dief!"

Kṛṣṇa antwoordde, "Oh! Waarom zeg je, dat Ik een dief ben? Er zitten geen dieven in Mijn dynastie, in de lijn van Mijn vader, Nanda Bābā. Misschien zit er een dief in jouw dynastie."

Hij was zo ondeugend. Hij had Yaśodā Maiyā en Nanda Bābā horen spreken over de voorvader van Moeder Yaśodā genaamd Cora Ghosh. *Cora* betekent ook dief. Kṛṣṇa herinnerde Zich nu, dat er iemand Cora heette in Zijn

moeders dynastie. Daarom zei Hij tegen haar, "In Mijn dynastie zit geen *cora* (dief), maar in jouw dynastie zit een *cora*."

"Waarom krijg Ik een standje?" protesteerde Kṛṣṇa onschuldig. "Wat heb Ik gedaan?"

"Hoe is de kruik met yoghurt gebroken?" antwoordde Zijn moeder boos.

"Dat was de straf van de Allerhoogste," zei Kṛṣṇa.

"En wie heeft de boter aan de apen gevoerd?"

"Hij die de apen maakte, voedt de apen," zei Kṛṣṇa.

Yaśodā Maiyā was een beetje boos, maar ze lachte er ook om.

"Vertel me nu de waarheid!" zei ze. "Wie brak de kruik met yoghurt?"

Kṛṣṇa legde uit, "Oh Moeder! Jij sprong op om de melk, die overkookte, te kalmeren. Toen jij de keuken binnen rende, had je zo een haast, dat jouw zware enkelbellen de kruik met yoghurt raakten en de kruik braken. Ik heb niets gedaan."

"Is dat waar? Hoe komt het dan, dat Jouw hele gezicht vol met boter zit?"

Kṛṣṇa zei, "Oh Maiyā! Iedere dag komt er een aap, die zijn hand in de pot steekt en de boter eet, maar vandaag had Ik hem te pakken. Hij trok zijn hand uit de pot en rende weg, maar de boter op zijn hand smeerde hij hele-

maal over Mijn gezicht heen. Vertel Me nu eerlijk, ben Ik degene, die hiervan de schuld is? Maar jij noemt Me wel nog steeds een dief en je wilt Mij slaan."

"Oh! Je bent een leugenaar," gaf ze als repliek.

Het binden van Krishna met liefde en genegenheid

Yaśodā Maiyā nam in overweging, "Wat zal ik doen? Mijn jongen is zo rusteloos, dat Hij waarschijnlijk weer gaat weglopen. En bovendien, als ik Hem niet voor Zijn wandgedrag straf, kan Hij een bandiet worden, wanneer Hij verder opgroeit. Toen kwam ze tot een besluit en vertelde Kṛṣṇa, "Deze vijzel heeft Jou geholpen de boter te stelen, dus ik ga Jou en Jouw handlanger straffen door Jullie beiden aan elkaar te binden."

Yaśodā Maiyā nam een zijden lint, waarmee ze haar haar vastbond, en probeerde Kṛṣṇa aan de steen vast te binden, maar het lint was met een lengte van twee vingers te kort. Haar dienaar kwam een paar touwen brengen, maar tot haar verrassing waren de touwen telkens twee vingers te kort, ook al waren ze aan elkaar geknoopt. Nu kwamen haar vriendinnen, die deze wonderlijke scene gade sloegen, met touwen uit hun eigen huis aanzetten. Maar hoeveel touw ze ook aan elkaar knoopte, het bleef twee vingers te kort.

De *gopīs* stonden allemaal te lachen en klaptten in hun handen. Ze zeiden tegen Yaśodā Maiyā, "Oh, dierbare vriendin, we hebben je verteld, dat deze jongen beschikt over een of ander buitengewoon illusoir vermogen. Hij is slimmer dan de grootste dieven." Yaśodā dacht, "Hij is mijn kind. Hij kwam uit mijn lichaam. Het zou me zo in verlegenheid brengen, als ik Hem niet zou kunnen vastbinden."

Van de vroege ochtend tot het middaguur probeerde ze steeds opnieuw om Kṛṣṇa vast te binden. Ze raakte meer en meer vermoeid. Haar gezicht liep rood aan en ze ademde zwaar. Ze transpireerde en de bloemen vielen uit haar haar. Zolang Kṛṣṇa, de Allerhoogste Persoonlijkheid Gods, weigerde te worden vastgebonden, waren Yaśodā's volhardende pogingen vruchteloos.

Uiteindelijk werd Kṛṣṇa's hart geraakt bij het aanzien van Zijn moeder, die zo overstuur was. Haar wens om Hem vast te binden was voortgekomen uit haar intense liefde en het verlangen naar Zijn welzijn. Kṛṣṇa liet Zich toen door die liefde vastbinden.

Zijn spelvermogen, *Yogamāyā*, nam onmiddellijk in omvang toe. Yaśodā Maiyā nam toen hetzelfde lint uit haar haar, dat ze eerst zonder succes had gebruikt en kon Kṛṣṇa nu heel gemakkelijk vastbinden.

Wat is de betekenis van het touw, dat telkens twee vingers te kort was? Eén vinger vertegenwoordigt onze eigen zware pogingen om toegewijde dienst uit te voeren. De tweede vinger vertegenwoordigt Kṛṣṇa's genade. Wanneer Kṛṣṇa onze herhaalde en oprechte pogingen ziet om Hem te dienen, smelt Zijn hart met mededogen. Op dat moment laat Hij Zich door Zijn grondeloze genade vastbinden door de *prema* (zuivere transcendentale liefde) van de toegewijde.

Hoofdstuk Vier

Een vloed van genegenheid

Yashoda's twijfel

MADAT ZE KRṢṂA EINDELIJK HAD VASTgebonden, ging Yaśodā Maiyā het huis binnen om met haar huishoudelijke bezigheden door te gaan. Ze ging weer zitten karnen, maar haar hoofd was afgeleid en in de war, omdat ze aan haar zoon dacht, die nu aan de vizel vastzat. "Waarom heb ik Hem vastgebonden?" dacht ze. "Ik had dat niet moeten doen. Maar eigenlijk had ik gelijk om Hem vast te binden. Als ik dat niet had gedaan, had Hij nog meer kattenkwaad uitgehaald." En daarna dacht ze opnieuw, dat ze niet in haar recht stond om dat te doen. "Hij is zo zacht en lief en ik heb Hem teveel pijn gegeven. Nee, niet alleen aan Hem; ik heb

mezelf ook teveel pijn gegeven. Ik heb mijn eigen hart teveel problemen gegeven.

"Wat kan ik doen? Kṛṣṇa is zo boos en ik ben bang, dat Hij overal in Vraja gaat rondlopen, als ik Hem losmaak, en dan ben ik niet bij machte om Zijn uitspattingen in het oog te houden. Het beste is om Hem daar voorlopig te laten zitten." Maar ze had er geen vrede mee. Ze hield hem vanuit het huis constant in de gaten om te zien, wat Hij aan het doen was.

De tegenpartij

In de tussentijd hadden Kṛṣṇa's koeherdsvriendjes zich om Hem heen verzameld en begonnen grapjes met Hem te maken. Omdat zij lachten en klaptten, begon Kṛṣṇa met hen mee te lachen en te klappen. Het mengsel van tranen en ogenzwart, dat langs Zijn gezicht en lichaam naar beneden was gedropen, was nu opgedroogd. In het gezelschap van Zijn vriendjes werd Kṛṣṇa een beetje opgevrolijkt en Hij was vergeten, wat Zijn moeder had gedaan. De jongens zeiden tegen elkaar, "Waarom maken we Kṛṣṇa's touwen niet los en bevrijden we Hem?" Kṛṣṇa was enthousiast. "Ja, ja! Mijn handen komen niet helemaal rond de vijzel om de touwen los te maken, dus jullie moeten dat doen." Al zijn vrienden kwamen een voor een om het te proberen, maar de knoop zat zo vast, dat niemand van hen

hem kon open krijgen. Maar ze probeerden het steeds, de ene na de andere. Wanneer het de ene niet lukte, zeiden de anderen, "Oh, jij kunt hem niet los maken, maar ik kan het wel," en dan worstelde hij de knoop uit handen van de anderen en probeerde het zelf.

Niemand van hen lukte het, maar ze gingen toch door en duwden elkaar aan de kant en probeerden het opnieuw. Kṛṣṇa's vriend en grappenmaker Madhumaṅgala was bijzonder vastbesloten. "Jullie zijn allemaal bogus! Jullie hebben er helemaal geen verstand van. Ik kan de knoop wel losmaken." Hij kwam snel naar voren, duwde de anderen aan de kant en probeerde het zelf, maar het lukte hem ook niet. Alle anderen lachten hem met groot plezier uit.

Temidden van het kabaal en tumult dachten de jongens, "Als Baladeva hier zou zijn, had Hij Kṛṣṇa in een minimum van tijd bevrijd. Dan zou dit allemaal voorbij zijn en konden we iets anders gaan doen."

Tegelijkertijd kwam Moeder Rohiṇī met Baladeva Prabhu aan. Baladeva trof de jongens spelend met Kṛṣṇa aan op de binnenplaats en toen Hij zag, dat Kṛṣṇa aan de vijzel was vastgebonden, werd Hij woedend. "Wie heeft dit gedaan? Die ga Ik zeker straffen!" Hij was zo ontsteld, dat Zijn ogen rood werden en Zijn handen beefden van woede. Toen kwam Subala bij Hem staan en fluisterde in

Zijn oor, "Oh broeder, maak Je niet druk. Moeder Yaśodā heeft dit gedaan."

"Maiyā deed dit? Oh. Als zij het heeft gedaan, kan Ik er niets aan veranderen."

Baladeva liep weg en dacht, "Er moet een of andere reden achter dit alles zitten."

Het plan voor bevrijding

Terwijl dit allemaal gaande was, zat Kṛṣṇa te denken. Hij is alwetend en Hij herinnerde Zich een spel, dat had plaats gevonden in een voorgaand millennium. "Nu herinner Ik Mij, hoe Mijn dierbare toegewijde Nārada een vloek uitbracht op Nalakūvara en Maṇigriva." Nalakūvara en Maṇigriva waren zonen van de machtige halfgod Kuvera, die een vriend was van Śrī Śiva, en Śiva is Kṛṣṇa erg dierbaar, dus er bestond een relatie. De zeer verheven, heilige toegewijde, Nārada, was ook een vriend van Kuvera.

Op zekere dag zag Nārada de twee zonen van Kuvera in het water van een meer spelen met een aantal mooie jonge vrouwen uit de hemelse planeten. De vrouwen en de twee jonge halfgoden waren naakt en ze speelden diverse spelletjes, zoals verstoppertje. Toen Nārada hen naderde, kregen de vrouwen een schaamtegevoel. Ze kwamen het water uit, trokken gehaast hun kleding aan en boden herhaaldelijk hun eerbetuigingen aan. De twee jongemannen

echter waren koppig en wijzigden hun gedrag niet. Ze waren dronken van de wijn en ze begonnen Nārada en de meisjes met grootspraak lastig te vallen. "Waarom is die idioot hier naartoe gekomen? Hij weet totaal niets. En jullie allemaal hebben zo weinig vertrouwen, dat jullie het water uitgingen, toen je hem zag aankomen. Nu is de stemming totaal verpest."

De jongemannen stonden pal voor de grote toegewijde, Nārada, zonder kleren aan. Ze hadden hun schaamte en kennis verloren. Ze wisten niet, hoe ze respect moesten bieden aan een hoger, of heilig, persoon. Nārada zag, dat ze eigenlijk een paar uitgedroogde bomen waren. Hij dacht, "Deze jongemannen zijn Śivaji erg dierbaar, dus ik moet hen een goed lesje leren."

Een flinke les

Iemand, die een splinter onder zijn huid heeft gehad, weet wat pijn is, maar iemand, die zulke pijn nog nooit heeft ervaren, kan zonder moeite anderen pijn geven zonder spijt te hebben. We zien, dat mensen de kop van een vis kunnen afhakken en de keel kunnen doorsnijden van geiten, koeien en andere dieren eenvoudig om hun vlees te kunnen eten. Indien iemand zulke hartvochtige figuren zelfs maar een kleine hoeveelheid gewaarwording kan toedienen, kunnen ze wakker worden en inzien, "Ik moet

dit niet doen." Iemand, die de wetten van de natuur kent, realiseert zich, dat de pijn van een snee in je vinger eenvoudig de pijn is, die we anderen hebben aangedaan en die nu naar ons terugkeert. We moeten eens letten op de spelling van het woord 'meat' [Engels voor 'vlees']. M E A T. Het bevat de woorden 'me' [mij] en 'eat' [eten]: het betekent, "Degenen, van wie ik het vlees eet, komen terug om mij te eten." Iedere actie heeft een tegenreactie. Als je iemand misbruikt, word jijzelf misbruikt. Als je iemand een klap geeft, geeft iemand anders jou een klap. Dieren, die zijn geslacht, krijgen een menselijk lichaam en zullen diegenen eten, die hen in hun voorgaande leven hebben geslacht. We moeten daarom vermijden om vlees en vis te eten.

Nalakūvara en Maṇigrīva waren geboren in een aristocratische familie en waren erg knap en rijk. Ze waren ook rijk aan cultuur en waren goed opgeleid. Zulke mensen hebben dikwijls zoveel vermogen, dat ze totaal niet in God geloven en zeker geen *bhajana* voor Kṛṣṇa willen uitvoeren en hun hart met toewijding aan Hem willen geven. Dit zijn opgeblazen ego's, die denken, "Ik ben zo hoog opgeleid en zo mooi. Ik kom uit een aristocratische familie; ik ben een *brāhmaṇa* en ik ben zeer rijk." Figuren, die zo denken, kunnen nimmer *bhajana* voor Kṛṣṇa doen.

Nārada zag hoe gedegeneerd de twee jongemannen waren geworden en besloot hen een lesje te leren. "Jullie gedragen je precies als bomen, jullie staan naakt en bekommeren je niet om een superieur. Jullie gedragen je op een onzinnige wijze! Jullie zullen bomen worden."

Zijn woorden waren zeer krachtig! Maṇigrīva en Nalakuvara hadden onmiddellijk in de gaten, dat ze door een transformatie gingen; ze waren bezig bomen te worden. Terwijl ze zich snel realiseerden hoe ernstig de situatie was, vielen ze aan de voeten van Nārada Ṛṣi. "Oh, Nārada Ṛṣi, we hebben nooit geweten, dat u zo sterk was. We zijn altijd ondergedompeld geweest in vals-ego. Nu begrijpen we, dat Kṛṣṇa ons dit menselijke lichaam heeft gegeven om *bhajana* te doen, zodat we kunnen realiseren wie God is. We hebben onze tijd misbruikt door altijd maar te drinken en lol te maken. Weest u alstublieft genadig. Het kan toch zeker niet waar zijn, dat we bomen worden?"

Nārada zei, "Wat ik heb gezegd, zal zeker gebeuren. Eenmaal uitgesproken kan de intentie van mijn woorden niet worden tegengehouden. Maar, ik zal de straf verminderen, want jullie realiseren je nu, hoe dom jullie zijn geweest, en omdat jullie de zonen van mijn vriend zijn. Jullie zullen bomen moeten worden, maar jullie zullen in Vṛndāvana staan. Na enige tijd zal Kṛṣṇa verschijnen in de omgeving, waar jullie staan. Wanneer Hij als een jongetje

aan het spelen is, zal Hij jullie beiden persoonlijk aanraken en dan krijgen jullie niet alleen bevrijding, maar ook *bhakti*." Bij het horen van zijn woorden werden de twee jongemannen kalm en vredig.

De bevrijding van Nalakuvara en Manigriva

Kṛṣṇa herinnerde Zich de voorspelling van Nārada Ṛṣi en dacht, "Ik moet de wens van Mijn toegewijde vervullen." Kṛṣṇa is zo deskundig, dat Hij in één actie diverse doelen kan bereiken en vele verlangens kan vervullen. Kṛṣṇa vroeg Zijn vriendjes onmiddellijk om de vijzel uit de achtertuin van Nanda Bābā te halen. Ze begonnen aan de vijzel te trekken en te duwen in de richting van de poort.

Net buiten de hoofdboort stonden twee hele grote *arjuna*-bomen. Deze bomen geven een koele schaduw over een terrein met een grote omtrek en duizenden vogels zochten hun toevlucht in hun enorm uitgestrekte takken.

De twee bomen stonden dicht bij elkaar met alleen een nauwe doorgang ertussen. Kṛṣṇa kroop door de smalle doorgang tussen de twee bomen door, maar de vijzel was breder dan Hij was. Terwijl de koeherdersjongens duwden en trokken, kwam de vijzel tussen de twee bomen klem te zitten. Toen de vijzel de bomen raakte, kregen ze verbinding met Kṛṣṇa. Het was alsof een stroom van Kṛṣṇa door het touw naar de vijzel liep en van de vijzel naar de twee

arjuna-bomen. Iedereen, die de vizel aanraakte, zou die transcendente stroom ontvangen.

Naarmate Kṛṣṇa aan de vizel bleef trekken, gaven de twee bomen zich door de gratie van Nārada over aan Kṛṣṇa's aanraking en vielen met een enorme dreun omver. Kṛṣṇa's vriendjes hadden met Hem gespeeld, getrokken, geroepen en hadden vol blijdschap grappen gemaakt. Maar toen de bomen onverwacht omver vielen, werden de jongens heel benauwd. Wat was er gebeurd? Toen de bomen omvielen, verschenen de twee mooie halfgoden voor Kṛṣṇa. Ze boden Hem hun gebeden en eerbetuigingen aan en Hij zegende hen met de bestemming van Zijn eeuwige verblijfplaats, waar ze over Zijn wonderbaarlijke spel en vermaak zouden zingen. Ze liepen met gevouwen handen om Kṛṣṇa heen en gingen daarna op weg naar hun glorieuze bestemming.

Yashoda's schok en angst

Heel Vraja stond te schudden op haar voegen door het geluid van de vallende *arjuna*-bomen en alle inwoners van Vraja renden van de plek, waar ze waren, naar het vreselijke geluid.

Al die tijd was Moeder Yaśodā onrustig geweest en was niet in staat geweest zich te concentreren op hetgeen ze

aan het doen was. Ze werd heel bang, toen ze dat angstige geluid hoorde. "Waar komt dat geluid vandaan? Oh! Het is heel dichtbij de plek, waar Kṛṣṇa zit – heel dichtbij." Haar hart begon te bonzen van angst en ze rende meteen naar de bron van het geluid. Alle andere inwoners van Vraja kwamen ook snel aan. Toen ze aankwamen op de plek, slaakten ze een zucht van verlichting en waren dankbaar voor hun goede geluk.

De bomen waren links en rechts van Kṛṣṇa gevallen en niet op Hem, dus Hij had geen schrammetje opgelopen. Toch waren ze bang. Yaśodā zag het allemaal uit de verte. "Oh, die twee bomen zijn ontworteld en Kṛṣṇa zit er tussenin. Wat zou er zijn gebeurd, als ze boven op Hem waren gevallen?" Ze kon hierna niet meer denken en stond volkomen bevroren aan de grond genageld – zoals droog hout. Er waren geen tranen en ze kon niet eens adem halen. Ze stond daar als een pilaar.

Nanda Baba bevrijdt de Allerhoogste

Nanda Bābā had gebed in Brahmāṇḍa-ghāṭa en hij kwam ook aanrennen om te zien wat dat geluid had veroorzaakt. Toen hij Kṛṣṇa zag, die was vastgebonden aan de vijzel, was hij verbijsterd en kwaad. Hij nam Kṛṣṇa op schoot en vroeg Hem, "Wie heeft dit gedaan?"

In die tussentijd kwamen de kleine jongens om hem heen staan en riepen, "Bābā! Bābā! Bābā! Kṛṣṇa heeft de twee bomen aangeraakt en toen werden ze ontworteld. Twee hele mooie mensen als goden of zonnestrallen kwamen uit de bomen. Ze begonnen te bidden en Kṛṣṇa zei iets tegen hen. Toen liepen ze om Kṛṣṇa heen, vielen plat op de grond voor Zijn voeten en vertrokken naar het Noorden."

Nanda Bābā geloofde hen niet. "Deze kinderen zijn zo simpel," dacht hij. "Hoe kan Kṛṣṇa twee grote bomen ontwortelen? Misschien zijn het twee demonen geweest, die Kāmsa heeft gestuurd om Kṛṣṇa te vermoorden. Plotse ling nam hij het ondenkbare in overweging. "Wat zou er zijn gebeurd, als Kṛṣṇa was omgekomen?" Hierna kon hij niet meer denken.

Juist nadat de bomen waren omgevallen, had Kṛṣṇa blij zitten lachen. Maar toen Hij Nanda Bābā in de verte zag aankomen, begon Hij steeds harder te huilen. Toen Nanda Bābā arriveerde, vertelde Kṛṣṇa hem met een zielig gezicht, "Moeder zei, dat ze me ging slaan!" Hij zat nu te snikken en haalde lange ademteugen tussen Zijn spraak en Zijn gehuil. Nanda Bābā probeerde Hem te kalmeren, maar Kṛṣṇa ging steeds harder huilen. Nanda Bābā veegde Kṛṣṇa's tranen met zijn sjaal weg en vroeg Hem, "Mijn

lieve kind, wie bond Jou vast?" Maar Kṛṣṇa wilde het hem niet vertellen.

Nanda Bābā herhaalde, "Wie heeft Jou vastgebonden? Vertel het me! Ik zal diegene straffen."

Hij bleef het telkens vragen, terwijl hij de knopen in het touw om Kṛṣṇa en de vijzel losmaakte. Uiteindelijk hield Kṛṣṇa Zijn mond dichtbij het oor van Nanda en fluisterde, "Moeder heeft Me vastgebonden."

Nanda Bābā was verbijsterd over Kṛṣṇa's onthulling. "Jouw moeder heeft Jou vastgebonden? Oh! Ik heb nooit geweten, dat ze zo harteloos was."

Hij gaf Kṛṣṇa een *laḍḍu* en Kṛṣṇa nam het in Zijn hand, maar Hij at het niet op. Hij was toch een beetje gekalmeerd en de tranen waren bijna weg, maar nog niet helemaal. Nanda Bābā aaide over Kṛṣṇa's hoofd en lichaam en Kṛṣṇa werd heel ernstig, toen Hij Moeder Yaśodā zag met angst in haar ogen.

Moeder Yaśodā was niet in haar externe bewustzijn. Ze zat roerloos en haar *gopī*-vriendinnen zaten om haar heen te wachten. Ze konden Yaśodā's hart lezen en ze waren zeer ongelukkig. Ze wensten, dat Kṛṣṇa bij Yaśodā op schoot kwam zitten. Nanda Bābā zag er nu heel ernstig uit. Hij nam Kṛṣṇa en Baladeva op zijn schouders – Baladeva op zijn rechter schouder en Kṛṣṇa op zijn linker schouder – en ging naar Brahmāṇḍa-ghāṭa om in de Yamunā te ba-

den. Hij, Kṛṣṇa en Baladeva gingen een bad nemen bij de *ghāṭa*, zodat ze werden gezuiverd na deze ongunstige gebeurtenis.

Daarna zette hij Kṛṣṇa en Baladeva op zijn schouders en ging terug naar huis. Het was al ver na het middaguur, maar niemand had die dag iets in het huis van Yaśodā gekookt. Wie ging koken? Yaśodā en haar vriendinnen waren zo overstuur, dat ze alleen maar in de lege ruimte zaten te staren. Niemand van hen had zelfs maar gedacht aan koken, laat staan aan eten.

Een maaltijd in de koestal

Toen Moeder Rohiṇī Nanda Bābā met de twee jongens zag aankomen, ging ze snel naar de keuken en kookte een beetje zoete pap. Ze gaf het aan Nanda Bābā en hij gaf het aan de jongens – eerst Baladeva en daarna Kṛṣṇa. Toen Ze voldaan waren, nam hijzelf ook een beetje. Hij was nog steeds heel ernstig, maar hij at iets en ging daarna de deur uit.

Huizen in India – vooral de huizen van rijke mensen – zijn verdeeld in twee compartimenten. Het binnenste gedeelte van het huis is gereserveerd voor de dames en daar is de keuken en zijn andere kamers, waar ze het huishoudelijke werk doen. Het buitenste gedeelte is voor de mannen en dat heeft een binnenplaats, of een ontmoetings-

ruimte, en er is een droogkamer, waar kleding gedroogd kan worden, zonder dat ze wordt gestolen door de apen. Nanda Bābā ging nu naar dit buitenste compartiment.

De namiddag verstreek en het werd tijd voor het avondmaal. Niemand had nog iets gekookt, dus Nanda Bābā ging met de jongens naar de koestal. Daar melkte hij de koeien rechtstreeks in de mond van Kṛṣṇa en Baladeva en gaf Hen een paar stukken kandijsuiker. De twee jongens aten en dronken, totdat Hun maag vol was en daarna keerde Nanda Bābā met Hen terug naar huis. Tegen die tijd was de avond gevallen.

"Breng Krishna naar Yashoda Maiya"

Nu waren alle vriendinnen van Yaśodā – vooral Rohiṇī en Upananda's vrouw – erg bezorgd. Alle oudere dames kwamen mee met Moeder Rohiṇī naar de plek, waar Nanda Bābā met Baladeva en Kṛṣṇa op schoot zat.

De oudere *gopīs* zeiden tegen Baladeva, "Jij bent sterker dan Kṛṣṇa en Hij zal naar Jou beter luisteren, omdat Jij Zijn oudere broer bent. Breng Jij Hem snel naar Yaśodā Maiyā en zet Hem bij haar op schoot." Baladeva begon aan Kṛṣṇa te trekken, maar Kṛṣṇa gaf Hem zo een harde duw, dat Baladeva op de grond viel. Kṛṣṇa sloeg Zijn armen stevig om de hals van Nanda Bābā. Rohiṇī zei, "O Koning Nanda! Kṛṣṇa's moeder heeft niets te eten gehad.

Ze zit in een hoek en is zo stil en roerloos als een steen. Alle *gopīs* in het huis zijn zo bedroefd en ze zitten daar ook doodstil zonder eten of drinken."

"Wat kan ik doen?" zei Nanda Bābā. "Ze moet zich realiseren, dat dit het resultaat is van haar woede. Ze heeft zich harteloos gedragen." De tranen stroomden uit de ogen van de oudere *gopīs*. "Alas! Alas! U moet haar niet harteloos noemen. Het is niet juist om dat woord voor haar te gebruiken. Ze is uitermate zachtaardig, zowel van binnen als van buiten."

Toen hij dit hoorde, werd bij Koning Nanda een gevoelige snaar geraakt. "Lāla! Ga Jij naar Maiyā?"

"Nee! Nee! Ik blijf bij jou," antwoordde Kṛṣṇa nadrukkelijk. "Ik Blijf Bij Vader!"

Toen kwam Rohiṇī Maiyā naar Kṛṣṇa, "Kṛṣṇa, waar ga Jij vannacht slapen?"

"Ik slaap bij Vader."

"Niet bij Jouw Moeder?"

"Nee."

Upananda's vrouw zei, "Jij kan bij Bābā blijven, maar wat ga Je eten? Wie gaat Jou de borst geven?"

"Ik drink de melk rechtstreeks uit de uier van de koe. Mijn Bābā geeft Me dat en hij geeft Me ook kandijsuiker."

"Met wie ga Je dan spelen?"

"Ik ga met Mijn broer en met Nanda Bābā spelen."

"Ga Je niet naar Je Moeder?"

"Nee, ik ga nooit meer naar haar toe."

Nanda Bābā zei, "Waarom ga Je niet naar Rohiṇī Maiyā?"

Kṛṣṇa snikte en verklaarde boos, "Ik riep om Mijn moeder, zodat ze Mij kon losmaken, maar ze kwam niet en Rohiṇī Maiyā kwam ook niet."

toen Rohiṇī dit hoorde, stroomden de tranen langs haar gezicht en ze zei zachtjes, "Lāla! Wees niet zo hartvochtig. Jouw moeder huilt om Jou."

Kṛṣṇa's ogen stonden vol tranen, toen Hij dit hoorde. Hij draaide Zich om en keek zijn vader in het gezicht. Een stroom tranen viel ook uit Bābā's ogen. "Lāla! Moet ik Jouw moeder slaan?" vroeg Nanda aan Kṛṣṇa. Hij hief zijn hand op en maakte een gebaar, alsof hij iemand sloeg. Kṛṣṇa kon dit niet verdragen en Hij greep de hand van Zijn vader. Op dat moment herinnerde Nanda Bābā zich de beklemming in Yaśodā's hart.

Toen zei Rohiṇī Maiyā tegen Kṛṣṇa, "En wat dan, als Jouw moeder...?" Ze stopte en knipte met haar vingers boven haar hoofd, alsof ze wilde zeggen, "Wat dan, als ze vertrekt?"

Oh! Toen Kṛṣṇa dit zag, werd Hij heel bezorgd. Hij begon luid te huilen, "Oh, Moeder! Moeder!" Hij sprong uit de schoot van Zijn vader en rende met uitgestrekte armen

naar Zijn moeder. Rohiṇī Maiyā zat te huilen. Ze pakte Kṛṣṇa op – die ook zat te huilen – en bracht Hem snel naar het dameskwartier en zette Hem op schoot bij Moeder Yaśodā.

Tot dat moment had Moeder Yaśodā zo roerloos als een beeld gezeten, maar toen Rohiṇī Maiyā Kṛṣṇa op haar schoot zette, kwam ze weer tot leven en slaakte een zucht van verlichting.

"Mijn lieve kind! Mijn lieve kind!" huilde ze steeds opnieuw. Ze beefde en met een gesmolten hart bedekte ze Kṛṣṇa met haar sluier en huilde en huilde als een *kurarī*-vogel.

Kṛṣṇa begon haar te troosten. "Moeder! Moeder! Moeder!" Rohiṇī Maiyā en alle andere *gopīs* waren daar op dat moment bij elkaar gekomen en ze begonnen allemaal te wenen en huilden hardop. Yaśodā huilde; Kṛṣṇa huilde; Rohiṇī huilde; en alle *gopīs* huilden. In de ontvangstkamer zat Nanda Bābā ook te huilen. Iedereen zat te huilen en de hele omgeving werd overspoeld met het gecondenseerde gevoel van ouderlijke liefde en genegenheid.

Na enige tijd, toen Yaśodā een beetje was gekalmeerd, gaf ze Kṛṣṇa de borst en in die tussentijd werd er wat voedsel klaargemaakt. Nanda Bābā werd snel geroepen om zijn maaltijd te gebruiken en hij ging zitten met Kṛṣṇa en Baladeva aan zijn linker en rechter zijde. Nanda Bābā

zie, "Kṛṣṇa, ga Jouw Moeder halen. Als ze niet komt, neem ik ook geen eten." Yaśodā voelde zich zo beschaamd en in verlegenheid gebracht, dat ze niet wilde komen, maar Kṛṣṇa pakte haar sluier vast en trok haar mee, zodat ze niet kon weigeren, en bracht haar naar Nanda Bābā. Nanda Bābā nam zijn maaltijd, gaf iets aan Kṛṣṇa en Balarama en liet iets over, dat werd verdeeld onder iedereen, die in Yaśoda's huis aanwezig was. Kṛṣṇa zat nu bij Yaśodā op schoot en die nacht sliep Hij heel vredig bij haar.

Kṛṣṇa, de Allerhoogste Persoonlijkheid Gods, voert veel liefvallig spel en vermaak uit. Waarom? Om de liefde en genegenheid te verhogen van degenen, die Hem liefhebben.

Hoofdstuk Vijf

De glorieuze fruitventster

Aangetrokken door Nanda-Nandana

 P HETZELFDE MOMENT, DAT ŚRĪ KRṢṂA Zijn spel en vermaak in Vṛndāvana uitvoerde, was er een dame in de nabij gelegen stad Mathurā, die uitzonderlijk zoet fruit verkocht. Ze ging naar de dorpen in het land, waar kleine kinderen woonden en liep in de nauwe stegen te roepen, "Mango's! Sinaasappels! Bananen! Guava!" Ze had zulk heerlijk rijp fruit, dat veel kinderen naar haar toe renden en ernaar vroegen. Ze verzamelden zich om haar heen en keken haar met gretige ogen aan en zeiden, "Moeder, moeder! Ik wil dat fruit hebben." Ze was onder de kinderen erg geliefd. Op een dag hoorde de fruitventster de naam Nanda-nandana, hetgeen betekent 'de zoon van Nanda' en raakte er helemaal door aan-

getrokken. Iemand vertelde haar, "Yaśodā heeft een heel lief kind gekregen en Zijn naam is Kṛṣṇa. Hij is zo mooi en zo aantrekkelijk, dat degenen, die naar Gokula gaan en Hem maar één keer zien, aan niets anders meer kunnen denken. Ze geven hun hart en ziel aan die jongen en gaan zonder hart en ziel naar huis terug." Toen de fruitventster dit hoorde, wilde ze die jongen zien.

Uitroepen naar Krishna

Op een dag nam ze een mand fruit mee en met enige moeite stak ze de Yamunā Rivier over in een geïmproviseerde boot gemaakt van bananenbomen en aan elkaar gebonden takken. Daarna zette ze haar reis voort naar Gokula, dat maar twaalf kilometer verder lag van de plek, waar ze de Yamunā was overgestoken.

De fruitventster ging naar Gokula en begon te roepen om de mensen te attenderen op haar verkoop van fruit. Ze wilde roepen, "Fruit! Bananen! Mango's! Sinaasappels! Guava!" maar ze dacht aan Kṛṣṇa en riep in plaats daarvan, "Govinda, Dāmodara, Mādhavetī, Govinda, Dāmodara, Mādhavetī."

Ze ging harder roepen, "Govinda! Dāmodara! Mādhava!" terwijl ze met haar mand op haar hoofd rondliep. De Indiase vrouwen kunnen manden op hun hoofd dragen zonder ze met hun handen aan te raken. Ze kunnen twee,

drie, of zelfs vier potten water gestapeld op hun hoofd dragen zonder ze vast te houden. Vraja *gopīs* zijn er heel goed in.

De fruitventster ging zo door en haar hart riep, "Kṛṣṇa! Govinda! Dāmodara!" De hele dag liep ze rond in Nandagrāma, waar Kṛṣṇa met Zijn ouders woonde, maar Kṛṣṇa kwam niet. Ze kwam de volgende dag terug en de volgende, maar ze zag Hem nog steeds niet.

De gelofte van de fruitventster

Na de derde dag legde ze de gelofte af, "Als Kṛṣṇa me niet toestaat Hem vandaag te zien, kom ik niet meer terug. Dan geef ik mijn leven op." Met deze overtuiging was ze zo verzonken in het zingen van "Govinda! Dāmodara! Mādhava!" dat Kṛṣṇa Zich niet langer kon beheersen, wanneer Hij haar hoorde roepen. Hij zat op schoot bij Zijn Moeder Yaśodā, maar Hij sprong er snel vanaf om naar de fruitventster te gaan.

Kṛṣṇa had gezien hoe volwassenen ruilhandel uitvoeren en Hij wist, dat de fruitventster Hem wat fruit zou geven, als Hij haar er iets voor teruggaf. Op zijn weg er naartoe zag Hij een zak graan staan en Hij pakte wat korrels in Zijn kleine handjes en rende naar de binnenplaats. "Oh, Ik wil wat fruit, Ik wil wat hebben. Geef Me fruit!"

De fruitventster kwam uit een lagere klasse, dus ze stond buiten aan het hek te wachten. Ze kon het huis van Moeder Yaśodā niet binnen gaan, of zelfs maar op de binnenplaats staan. Hoewel Kṛṣṇa had geprobeerd om wat graan mee te nemen om te ruilen, konden Zijn kleine handjes niet veel graan vasthouden en het meeste, dat Hij had gepakt, viel op de grond, toen Hij naar buiten rende. Er waren maar een paar korrels over, maar Kṛṣṇa had dat niet in de gaten; Hij dacht, dat Zijn handen zo vol graan waren, dat de fruitventster Hem meer dan genoeg fruit zou geven.

Krishna wisselt de liefde van Zijn toegewijde uit

Toen de fruitventster Kṛṣṇa zag, raakte ze volkomen geboeid door het wonderbaarlijke aanzicht. Ze bleef gewoon naar Hem zitten kijken en kijken. In één ogenblik had ze haar hart aan Kṛṣṇa gegeven.

"Geef Me fruit! Geef Me fruit!" zei Kṛṣṇa tegen haar.

"Wat geef Je ervoor terug?"

"Ik heb heel veel graan meegenomen."

De fruitventster glimlachte en zei, "Oh jongen, er is geen graan in Jouw handen."

Kṛṣṇa keek in Zijn handjes en was verbaasd, dat al het graan was verdwenen. Maar Hij wilde toch het fruit hebben. De fruitventster keek naar Kṛṣṇa's gezicht en zei,

"Als Jij mij 'Moeder' noemt en op schoot komt zitten, geef ik Jou al het fruit, dat Je wilt hebben."

Kṛṣṇa keek omhoog en omlaag, naar deze kant en naar die kant om te zien, of er iemand was, die keek. Hij is heel toegenegen naar al Zijn toegewijden en Hij maakt Zich niet in het minste bezorgd over de klasse, waarin ze zijn geboren. Niettemin speelde Hij de rol van de zoon van de Koning van Vraja. "Ik weet niet, wat er gebeurt, als Mijn moeder of iemand in Vraja Mij bij deze dame op schoot ziet zitten," dacht Hij. "En wat zouden Mijn vrienden zeggen, als ze erachter kwamen, dat Ik haar 'Moeder' had genoemd?" Daarom keek Hij hier en daar om te zien of iemand keek. Toen Hij zag, dat niemand in de buurt was, sprong Hij snel bij de dame op schoot en zei, "Moeder!" Toen sprong Hij even snel weer van haar schoot af en vroeg, "Nu zou u Mij wat fruit geven."

De fruitventster was verrukt. Kṛṣṇa had al haar verlangens vervuld. Ze wilde Hem alles geven – al haar fruit – maar Zijn handjes waren zo klein, dat Hij alleen twee mango's en een banaan kon vasthouden. Hij hield de vruchten met beide handen tegen Zijn borst en liep dansend weg, zoals kleine jongetjes doen.

Kṛṣṇa ging naar Zijn moeder en legde al het fruit in haar sluier. Ze verdeelde het onder haar vriendinnen en ze werd zo blij, want er was een eindeloos en onuitputtelijke

voorraad. Ze gaf fruit aan alle *gopīs* en toen iedereen fruit had gekregen, was er nog fruit over.

En wat gebeurde met die fruitventster? Toen Kṛṣṇa op haar schoot zat en haar 'Moeder' noemde, raakte ze overweldigd door transcendentale gevoelens en emoties. Ze had haar hart en ziel aan Kṛṣṇa gegeven. Een lange tijd bewoog ze niet en zat bewegingsloos buiten het hek. Toen iemand haar benaderde en vroeg, "Waarom zit u hier?" gaf ze geen antwoord, ze kon het niet.

Een mand vol juwelen

Tegen de avond zette de fruitventster eindelijk haar mand op haar hoofd en ging naar huis terug. Toen ze bij de oever van de Yamunā Rivier aankwam, dacht ze, "Mijn mand is zo zwaar. Wat zit erin?" Toen ze de mand neerzette en erin keek, was ze verbaasd door wat ze zag. De mand lag vol met prachtige juwelen, elk exemplaar had een waarde gelijk aan het totaal van Koning Kāmsa's schatkist.

De fruitventster was volkomen verankerd in haar meditatie op Kṛṣṇa. Toen ze op de oever van de Yamunā stond, riep ze uit, "Wat hebben al die juwelen voor zin?" Toen gooide ze ze allemaal in de Yamunā en met handen boven haar hoofd begon ze te zingen als een gestoorde vrouw,

"Govinda Dāmodara Mādhaveti, Govinda Dāmodara Mādhaveti."

Ze had geen sluier – die had ze verloren. Ze stortte in elkaar en viel huilend op de grond. Ze had geen idee - alleen dat Kṛṣṇa daar was. De tranen stroomden uit haar ogen en haar hart smolt. Niemand weet, waar ze daarna naartoe is gegaan, want ze is nooit meer thuis gekomen. Waar was ze gebleven? Kan iemand dat zeggen? Kṛṣṇa kende haar hart volkomen. Hij dacht, "Oh, zij zou graag Mijn moeder willen zijn!" Hij gaf haar een heel mooi spiritueel lichaam en nam haar snel naar Zijn hoogste verblijfplaats, Goloka Vṛndāvana, waar ze eeuwigdurend Zijn moeder kon zijn. Alleen haar materiële lichaam was achtergebleven op de oever van de Yamunā en iemand, die er langs kwam, gaf het aan het vuur.

Zingen uit het hart

Het is heel mooi om die fruitventster te volgen, als je dat zou willen. Jullie Gurudeva is gekomen om jullie dit te geven, om zijn genade rond te sprenkelen. Jullie kunnen hem niet uitbetalen met rijkdom of reputatie, of iets anders uit deze wereld. Jullie hebben niets, dat je aan Gurudeva kunt geven om hem te betalen. Je moet mediteren op Śrī Guru's glorie en proberen te begrijpen wie hij is. Hij wil je dezelfde rijkdom geven, die Kṛṣṇa aan de fruitvent-

ster gaf, dus probeer aan te nemen, wat hij je wil geven. Verspil je kostbare tijd niet en verkwansel dit waardevolle menselijke lichaam niet. Je moet in één keer, vanaf dit moment, proberen te zijn als die uitermate fortuinlijke fruitventster, altijd verzonken in gedachten aan Kṛṣṇa en altijd zingen, Govinda Dāmodara Mādhavetī, Govinda Dāmodara Mādhavetī, Govinda Dāmodara Mādhavetī.

Hoe moet je zingen? Niet alsof je een gewoon liedje zingt. Je moet bidden aan Kṛṣṇa met je hele hart en dan kan Kṛṣṇa je horen. Anders kun je zingen als een professionele zanger. Kṛṣṇa heeft dat soort muziek niet nodig. Hij kent al heel veel liederen. Hij wil jouw hart. Een inferieure toegewijde kan misschien wel mooi zingen, maar Kṛṣṇa wil meer.

Probeer zo te bidden – met je hele hart – en Kṛṣṇa zal dat horen. Hoe je ook chant, welke *kīrtana* je ook zingt, je moet er helemaal in opgaan. Als je alleen zingt om muziek te maken, hoort Kṛṣṇa dat niet, maar als je chant en hoort met je hart, komt Kṛṣṇa onmiddellijk en geeft je Zijn rijkdom.

Centra & Contacten Wereldwijd

www.purebhakti.com/contact-us/centers-mainmenu-60.html

INDIA

Mathura: *Shri Keshavaji Gaudiya Math* – Jawahar Hata, U.P. 281001 (Opp. Dist. Hospital), Email: mathuramath@gmail.com • **New Delhi:** *Shri Raman-vihari Gaudiya Math* – Block B-3, Janakpuri, New Delhi 110058 (Near musical fountain park), Tel: 9810192540; *Karol Bagh Centre:* Rohini-nandana dasa, 9A/39 Channa Market, WEA, Karol Bagh, Tel: 9810398406, 9810636370, Email: purebhakti.kb@gmail.com • **Vrindavan:** *Shri Rupa-Sanatana Gaudiya Math* – Dan Gali, U.P. Tel: 09760952435; *Gopinath Bhavan* – Parikrama Marga (next to Imli-tala), Seva Kunja, Vrindavan 281121, U.P., Email: vasantidasi@gmail.com • **Puri:** *Jay Shri Damodar Gaudiya Math* – *Sea Palace*, Chakratirtha Road. Tel: 06752-223375 • **Bangalore:** *Shri Madan Mohan Gaudiya Math* – 245/1 29th Cross, Kaggadasa pura Balaji layout, Bangalore-93, Tel: 089044277754, Email: bvvaikhanas@gmail.com; *Shri Ranganath Gaudiya Math* – Hesaraghatta, Bangalore, Tel: 09379447895, 07829378386 • **Faridabad:** *Shri Radha Madhav Gaudiya Math* – 293, Sector-14, Hariyana, Tel: 09911283869 • **Navadvipa:** *Shri Shri Keshavaji Gaudiya Math* – Kolerdanga Lane, Nadiya, Bengal, Tel: 09153125442

AUSTRALIA

Garden Ashram – Akhileshvari dasi, Tel: 612 66795916, Email: akhileshvari.dasi@gmail.com • *Shri Gaura Narayan Gaudiya Math* – Brisbane, Queensland, Tel: +61 403 993 746, Email: bhaktibrisbane2010@gmail.com

CHINA / HONG KONG

15A, Hillview Court, 30 Hillwood Road, Tsim Sha Tsui, Kowloon, Tel: +85223774603

UNITED KINGDOM & IRELAND

Birmingham: *Shri Gour Govinda Gaudiya Math* – 9 Clarence Road, Handsworth, Birmingham, B21 0ED, U. K., Tel: (44) 121551-7729, Email: bvashram108@gmail.com • **London:** *Shri Gangamata Gaudiya Math* – 631 Forest Road, E17 4NE London, Tel: 02080578406, Email: gangamatas@hotmail.com • **Galway:** *Family Centre* – Tel: 353 85-1548200, Email: jagannathchild@gmail.com

USA

Gaudiya Vedanta Publications Offices – Tel: (800) 681-3040 ext. 108, Email: orders@bhaktiprojects.org • **Alachua:** *Shri Shri Radha-Govinda Mandir* – Tel: (1) 386-462-2682. Email: yourbvgi@gmail.com, Website: www.bvgi.org • **Houston:** *Shri Govindaji Gaudiya Math* – Tel: (1) 281-650-8689. Email: info@sggm.org, Website: www.sggm.org

Websites

Gauḍiya Vedānta Publications (GVP)

De GVP publiceert, conserveert en distribueert de boeken van Śrī Śrīmad Bhaktivedānta Nārāyaṇa Gosvami Mahārāja. Voor meer informatie over de inhoud van deze boeken kunt u de volgende websites bezoeken:

www.purebhakti.com – voor nieuws, updates en gratis downloaden van boeken, lezingen en *bhajans*.

www.purebhakti.tv – voor het kijken en luisteren naar lezingen online en voor links naar updates van live web-casts.

www.harikatha.com – voor het per email ontvangen van de lezingen en video's van Śrī Śrīmad Bhaktivedānta Nārāyaṇa Mahārāja op zijn wereldreis.

www.backtobhakti.com – voor het laatste nieuws over de IPBYS, de International Pure Bhakti Yoga Society.

Indien u meer wilt weten over boeken, lezingen, audio-opnamen, video's, lessen en de International Pure Bhakti Yoga Society (IPBYS) van Śrī Śrīmad Bhaktivedānta Nārāyaṇa Mahārāja kunt u contact opnemen met **connectwithussoon@gmail.com**

Voor het vinden van een centrum in uw buurt:

www.purebhakti.com/contact-us

Engelse publicaties van

ŚRĪ ŚRĪMAD

BHAKTIVEDĀNTA NĀRĀYAṆA GOŚVĀMĪ MAHĀRĀJA

<i>Arcana-dīpikā</i>	<i>Śrī Navadvīpa-dhāma-māhātmya</i>
<i>Śrī Bhajana-rahasya</i>	<i>Śrī Navadvīpa-dhāma Parikramā</i>
<i>Śrī Bhakti-rasāmṛta-sindhu-bindu</i>	<i>Śrī Prema-sampuṭa</i>
<i>Bhakti-rasāyana</i>	<i>Śrī Rādhā-kṛṣṇa-gaṇoddeśa-dīpikā</i>
<i>Bhakti-tattva-viveka</i>	<i>Śrī Saṅkalpa-kalpadrumaḥ</i>
<i>Śrī Brahma-saṁhitā</i>	<i>Śrī Śikṣāṣṭaka</i>
<i>Essence of the Bhagavad-gītā</i>	<i>Śrī Upadeśāmṛta</i>
<i>Five Essential Essays</i>	<i>Śrī Vraja-maṇḍala Parikramā</i>
<i>Going Beyond Vaikuṅṭha</i>	<i>Śrī Rāya Rāmānanda Saṁvāda</i>
<i>Harmony</i>	<i>Śrīla Bhakti Prajñāna Keśava Gosvāmī – His Life and Teachings</i>
<i>Jaīva-dharma</i>	<i>The Distinctive Contribution of</i>
<i>Letters From America</i>	<i>Śrīla Rūpa Gosvāmī</i>
<i>Śrī Manaḥ-śikṣā</i>	<i>The Essence of All Advice</i>
<i>My Śikṣā-guru and Priya-bandhu</i>	<i>The Gift of Śrī Caitanya Ma-</i>
<i>Pinnacle of Devotion</i>	<i>hāprabhu</i>
<i>Śrī Prabandhāvalī</i>	<i>The Journey of the Soul</i>
<i>Secret Truths of the Bhāgavatam</i>	<i>The Nectar of Govinda-līlā</i>
<i>Secrets of the Undiscovered Self</i>	<i>The Origin of Ratha-yātrā</i>
<i>Śiva-tattva</i>	<i>The Way of Love</i>
<i>Śrī Bṛhad-bhāgavatāmṛta</i>	<i>Utkalikā-vallarī</i>
<i>Śrī Dāmodarāṣṭakam</i>	<i>Vaiṣṇava-siddhānta-mālā</i>
<i>Śrī Gauḍīya Gīti-guccha</i>	<i>Veṇu-gīta</i>
<i>Śrī Gīta-govinda</i>	<i>Walking with a Saint</i>
<i>Śrī Gopī-gīta</i>	<i>Rays of the Harmonist (periodical)</i>
<i>Śrī Harināma Mahā-mantra</i>	
<i>Śrīmad Bhagavad-gītā</i>	

Nederlandse publicaties

van **Śrī Śrīmad Bhaktivedānta Nārāyaṇa Gosvāmī Mahārāja**

vertaald en uitgegeven door Pro Deo Uitgever Jaya Radhe

<https://purebhakti.com/jayaradhe.nl>

<i>Bhagavad-gītā</i>	<i>Prabandha Pañcakam</i>
<i>Bhāgavata-rahāsyā</i>	<i>Prabandhavalī</i>
<i>Bhajana-rahasya</i>	<i>Prema-pradīpa</i>
<i>Bhakti-tattva-viveka</i>	<i>Prema-samputa</i>
<i>Boterdief</i>	<i>Reis van de ziel</i>
<i>Camatkāra-candrikā</i>	<i>Rāga-vartma-candrikā</i>
<i>Essentie van Bhagavad-gītā</i>	<i>Rāmānanda Rāya Saṁvāda</i>
<i>Geheimen van Bhajana</i>	<i>Śikṣāṣṭaka</i>
<i>Geheimen van het onontdekte Zelf</i>	<i>Śiva-tattva</i>
<i>Geluk in het paradijs der dwazen</i>	<i>Śrī Rādhā</i>
<i>Gift van Śrī Caitanya Mahāprabhu</i>	<i>Śrī Rūpa Gosvāmī's bijdrage</i>
<i>Gīta-govinda</i>	<i>Summum van toewijding</i>
<i>Gopi-gīta</i>	<i>Ujjvala-nilāmaṇi-kiraṇa</i>
<i>Hari-kathāmr̥ta</i>	<i>Upadeśamṛta</i>
<i>Jagannātha Ratha-yātrā</i>	<i>Utkalikā-vallarī</i>
<i>Jaiva-dharma</i>	<i>Veṇu Gīta</i>
<i>Mādhurya-kādambinī</i>	<i>Verborgen pad van devotie</i>
<i>Maharṣi Durvāsā</i>	<i>Voorbij Nirvāṇa</i>
<i>Manaḥ-śikṣā</i>	<i>Ware sentimenten van de ziel</i>
<i>Nitya-dharma</i>	<i>Wijze van Liefhebben</i>

